

ZAHTJEV
ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA ZA PROJEKAT
„IZGRADNJA KAMENOG NABAČAJA/NAPERA NA PLAŽI JAZ RADI ZAŠTITE
UŠĆA RIJEKE DRENOŠTICE U MORE, SEKTOR 42, KATASTARSKA PARCELA
BROJ 553 KO PRIJEVOR I KATASTARSKA PARCELA BROJ 3042 KO BUDVA,
OPŠTINA BUDVA, NOSIOCA PROJEKTA JAVNO PREDUZEĆE ZA
UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE

Budva, maj 2025. godine

SADRŽAJ

1.OPŠTE INFORMACIJE.....	3
2.OPIS LOKACIJE	4
3. OPIS PROJEKTA	18
4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	31
5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	35
6. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA	38
7. IZVORI PODATAKA	46
PRILOG ZAHTJEVA	48

1.OPŠTE INFORMACIJE

a) NOSILAC PROJEKTA: JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE

REGISTARSKI BROJ: 80010870

PIB: 02116146

ODGOVORNO LICE: MLADEN MIKIJEVIĆ, direktor

ADRESA: POPA JOLA ZECA B.B. BUDVA

KONTAKT OSOBA: IVAN ŠEVALJEVIĆ

TEL: 068/445 470

E-MAIL gpcrne@gmail.com

b) NAZIV PROJEKTA: „IZGRADNJA KAMENOG NABAČAJA/NAPERA NA PLAŽI JAZ RADI ZAŠTITE UŠĆA RIJEKE DRENOŠTICE U MORE, SEKTOR 42, KATASTARSKA PARCELA BROJ 553 KO PRIJEVOR I KATASTARSKA PARCELA BROJ 3042 KO BUDVA, OPŠTINA BUDVA, NOSIOCA PROJEKTA JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE

LOKACIJA: SEKTOR 42, KATASTARSKA PARCELA BROJ 553 KO PRIJEVOR I KATASTARSKA PARCELA BROJ 3042 KO BUDVA, OPŠTINA BUDVA,

ADRESA: JAZ BB, BUDVA

2. OPIS LOKACIJE

Za predmetni projekat, Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj, Opštine Budva rješenjem broj 06-061 -1015/11/2018 od 27.09.2021. godine, izdao je urbanističko - tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije za kupališta, objekte pomorskog saobraćaja i obalno šetalište za sektor 42 Morskog dobra, NOSIOCU PROJEKTA JAVNOM PREDUZEĆU ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE.

IZGRADNJA KAMENOG NABAČAJA/NAPERERA NA PLAŽI JAZ RADI ZAŠTITE UŠĆA RIJEKE DRENOŠTICE U MORE, PLANIRANA JE U OKVIRU SEKTORA 42, NA KATASTARSKOJ PARCELI BROJ 553 KO PRIJEVOR I KATASTARSKOJ PARCELI BROJ 3042 KO BUDVA, OPŠTINA BUDVA.

Predmet Glavnog projekta je izgradnja kamenog nabačaja na plaži Jaz, radi zaštite ušća rijeke Drenovštice u more.

Plaža Jaz je dugačka oko 1100 metara i formirana je od pjeskovitog materijala. U zaleđu plaže Jaz nalazi se Mrčevo polje, duž cijelog zapadnog dijela se nalazi tok rijeke Drenovštice, koja se uliva u more na zapadnom kraju plaže Jaz.

Rijeka Drenovštica ima bujični karakter. Pri nailasku velikih voda korito Drenovštice u zoni ušća je veoma nestabilno. Međutim, u sušnim periodima godine, kada su protoci vode minimalni, zona ušća rijeke je izložena intezivnom zasipanju nanosom sa plaže, što onemogućava protok bujičnih voda u more, a zatpavanje ušća povremeno prouzrokuje i poplave stambenog naselja u zaleđu plaže Jaz i izlivanja voda duž lijeve obale nizvodnog dijela rječnog toka.

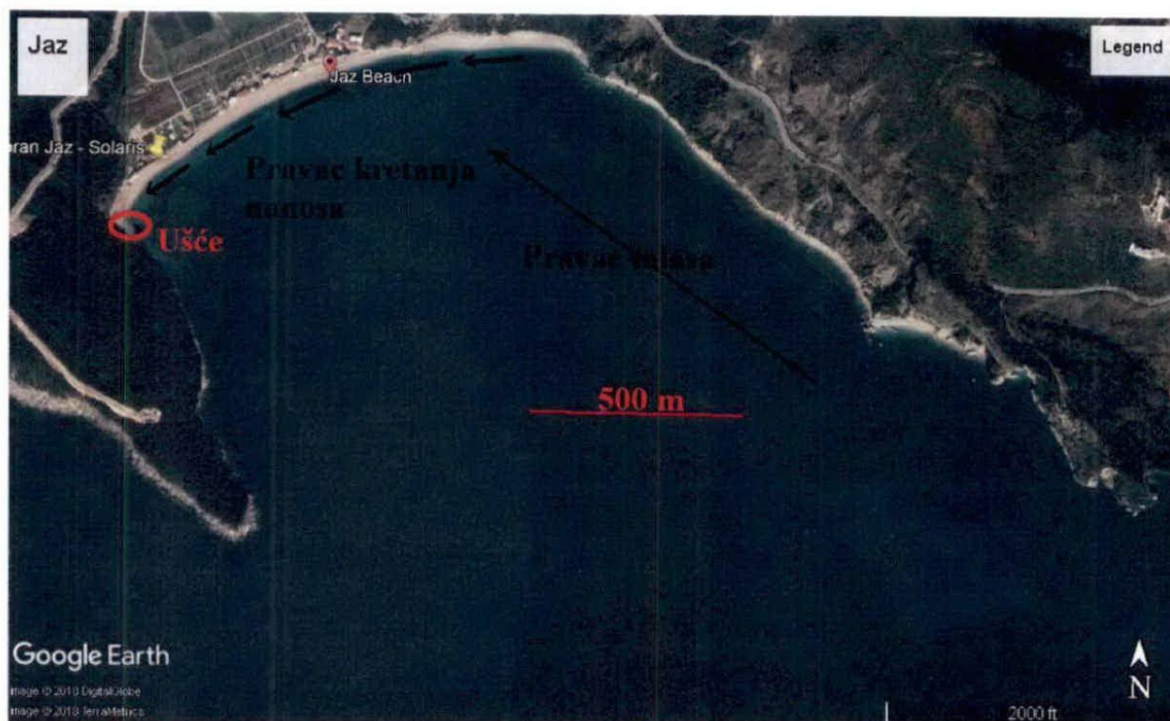
Projektom je predviđeno konceptualno rješenje izgradnje napera na ušću rijeke Drenovštice u more kojim će se trajno spriječiti zatrpavanje ušća u sušnim periodima rijeke te spriječiti problem povremenog plavljenja naselja u zaleđu plaže Jaz.

Sl.2.1. Plaža Jaz i ušće rijeke Drenovštice

Sl.2.2. Ušće rijeke Drenščice u Jadransko more

Sl.2.3. Šematski prikaz kretanja nanosa pri dejstvu talasa iz sektora jugoistočnog i južnog pravca

Plaža Jaz predstavlja primjer takozvanih „džepnih“ plaža jer je duboko uvučena u uvalu izneđu brda Grbalj i Straža. U takvim uslovima transport nanosa na plaži zavisi samo od karakteristika struja indukovanih dejstvom talasa. Najveći transport nanosa se odvija pri dejstvu talasa iz jugoistočnog i južnog pravca. Sa aspekta zasipanja ušća rijeke Drenovštice bitne su karakteristike morskih struja indukovanih dejstvom talasa velikih visina u zimskom periodu.

Kako se ušće rijeke Drenovštice nalazi na krajnjem zapadnom kraju plaže Jaz, kritični su talasi jugoistočnog i južnog pravca jer se pri njihovom dejstvu formira morska struja koja se kreće paralelno sa obalom istočnog do zapadnog kraja plaže.

Okolina predmetne lokacije je bogata vegetacijom.

Predmetna lokacija se nalazi van zone vodoizvorišta.

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta. Obaveza Nosioca projekta je da ukoliko prilikom izvođenja radova naiđe na ostatke materijalnih i kulturnih dobara obustavi radove i o tome obavjesti nadležni organ za zaštitu spomenika i kulturnih dobara.

a) Postojeće korišćenje zemljišta

Plaža Jaz je dugačka oko 1100 metara i formirana je od pjeskovitog materijala. U zaleđu plaže Jaz nalazi se Mrčevo polje, duž cijelog zapadnog dijela se nalazi tok rijeke Drenovštice, koja se uliva u more na zapadnom kraju plaže Jaz.

Rijeka Drenovštica ima bujični karakter. Pri nailasku velikih voda korito Drenovštice u zoni ušća je veoma nestabilno. Međutim, u sušnim periodima godine, kada su protoci vode minimalni, zona ušća rijeke je izložena intenzivnom zasipanju nanosom sa plaže, što onemogućava protok bujičnih voda u more, a zatrpavanje ušća povremeno prouzrokuje i poplave stambenog naselja u zaleđu plaže Jaz i izlivanja voda duž lijeve obale nizvodnog dijela riječnog toka.

Projektom je predviđeno konceptualno rješenje izgradnje napera na ušću rijeke Drenovštice u more kojim će se trajno spriječiti zatrpavanje ušća u sušnim periodima rijeke te spriječiti problem povremenog plavljenja naselja u zaleđu plaže Jaz.

b) Relativni obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

Prirodni resursi u okruženju na zadovoljavajućem nivou, u smislu očuvanosti, te da ih treba i dalje pažljivo koristiti.

Pedološke, geomorfološke, geološke i hidrogeološke karakteristika terena

Pedološke karakteristike

Pedološki sloj Budvanskog polja, do pješčane plaže, predstavljaju aluvijalno-deluvijalna karbonatna, skeletoidna duboka zemljišta.

Smeđa erodirana zemljišta na karbonatno silikatnoj podlozi, plitka šumska (K 32Bše) razvijena su na prostoru Zavale i brda Košljun.

Na prostoru Zavala i brda Košljun, na manjim površinama, razvijena su smeđa antropogena zemljišta na karbonatno–silikatnoj podlozi.

Zapadni obod Budvanskog polja izgrađuju krečnjaci na kojima se javlja pedološki sloj koga čine crvenice posmeđene na tvrdim karbonatima i plitke.

U širem prostoru Budve zemljište čine rendzine nad tvrdim karbonatima (buavice), vrlo plitke, šumske.

Na predmetnoj lokaciji je zastupljeno aluvijalno deluvijalno karbonatno ilovasto zemljište (izvor: Pedološka karta Crne Gore, 1:50000, Zavod za unapređivanje poljoprivrede Titograda, 1966.g.).

Geomorfološke i geološke karakteristike

Teren koji obuhvataju listovi Budva i Tivat, po svojoj geološkoj građi predstavlja najsloženije područje u jugoistočnom dijelu spoljašnjih Dinarida. Na ovom prostoru su razvijeni raznovrsni sedimenti od donjeg trijasa, pa sve do najmlađih kvartarnih tvorevina. Sedimentacija se odvijala u tri regiona u kojima su nataloženi sedimenti sa različitim biostratigrafskim facijalnim i litološkim karakteristikama. Posljedica tog različitog razvoja sedimenata je formiranje tri geotektonske jedinice: paraautohton, Budvansko-barska zona i Visoki krš. U geološkoj građi šireg terena učestvuju tvorevine trijaskе, jurske i kvartarne starosti.

Flišna serija (T_2^1) je rasprostanjena uglavnom između Budve i Buljarice gdje se javljaju u više razbijenih pojaseva. Podina fliša nije otkrivena, a u povlati leže različite tvorevine – anizijski krečnjaci, ladinski krečnjaci i vulkanogeno-sedimentna serija.

Srednji i gornji trijas ($T_{2,3}$) Ladinsko-gornjo trijaska serija sedimenata, na prostoru oko Rafailovića leži normalno preko sedimentno-vulkanogene serije. Donji djelovi serije, debljine 30-150 m izgrađeni su od slojevitih sivih krečnjaka. Značajno učešće u okviru ove serije imaju crvenkasti sivi do crni rožnaci, kao proslojci, mogle ili manje sočiva. Ovaj dio serije bi uglavnom odgovarao ladinskom katu, koji navise normalno prelazi u slojevite, dolomitične jedre sive krečnjake, crvene, žućkaste do crne rožnace i silifikovane laporce. Rožnaci se i ovdje javljaju kao proslojci, mogle, ili kao tanke zone u krečnjacima.

Na otkrivenom profilu iznad rta Đevistenje i magistralnog puta jasno se izdvajaju u donjem dijelu serije tanko slojeviti do plačasti krečnjaci sa rožnaca crvenkaste boje, a u gornjim djelovima debeloslojeviti do bankoviti krečnjaci sa proslojcima rožnaca, koji padaju prema jugoistoku pod uglom od 25-30°.

Jura (J) Jurska serija se prostire u vidu uzanih i dugih pojaseva duž magistralnog puta Budva - Petrovac. Jurski sedimenti su predstavljeni facijom crvenkastih tanko slojevitih i pločastih krečnjaka i rožnaca koji u višim djelovima prelaze u bankovite do masivne krečnjake. Određenu zastupljenost, na ovom dijelu terena, imaju pjeskoviti krečnjaci, dolomiti i breče.

Donja kreda (K₁) Donjokredne tvorevine predstavljaju karakterističnu seriju tankoslojevitih i listastih raznobojnih rožnaca i silifikovanih laporovito-vapnovitih sedimenata.

Cenoman (K₂¹) je izgrađen od slojevitih krečnjaka i dolomita koji se naizmjenično smjenjuju. Ovi sedimenti prolaze naviše postepeno u litološki slične turonske krečnjake.

U okviru Budvanske zone danski kat, paleocen i donji eocen uglavnom su izdvojeni kao jedna cjelina (K-E), predstavljena facijom fliša. Danskom katu koji normalno leži preko mastrihta pripada nekoliko metara laporovitih sedimenata koji naviše prelaze u fliš paleocena i donjeg eocena sa kojima se završava stub u Budvanskoj zoni.

Fliš gornjeg eocena (E₃) predstavljen je konglomeratima, grauvakama, laporcima i glincima.

Aluvijalni nanos (al) većinom pijesak, šljunak i nečista glina, javljaju se, u ograničenim prostorima, u najnižim zaravnjenim predjelima kao što je i Budvansko polje.

Geološka građa terena najpotpunije je prikazana na osnovnoj geološkoj karti lista „Budva” 1:100 000 sa tumačem (Zavod za geološka i geofizička istraživanja iz Beograda, 1962-1968) i geološkim kartama iz podloga za seizmičku mikrorejonizaciju urbanog područja Budve (Zavod za geološka istraživanja SRCG iz Titograda, „Geoinženjering” iz Sarajeva, 1981). Područje lokacije i širu okolinu izgrađuju različiti sedimenti i vulkanogeno-sedimentni kompleks, trijaski i jurski starosti (T-J), a preko njih su nataloženi kvartarni depoziti, deluvijalnog (dl), proluvijalnog (pr) i marinskog (m) porijekla. U tektonskom pogledu područje pripada jedinici Budva-Cukali zona.

Geotektonsku jedinicu Budva-Cukali zona u području istraživanja čine različiti sedimenti i vulkanogeno-sedimentna formacija. U podlozi i u zaleđu lokacije je vulkanogeno-sedimentni kompleks srednjeg trijasa (T₂₂), sastavljena pretežno od dijabaza, porfirita i pješčara a ređe glinaca i tufova. Preko njih su jurski (J) bankoviti i masivni krečnjaci.

Vidljivi su visočije iznad magistrale i oko magistrale prema Kamenovu.

Kvartarni sedimenti na lokaciji su marinskog (m) porijekla i to su šljunkovi i pijeskoviti.

Tektonski sklop Budvansko-barske zone je veoma složen. To je područje intenzivnog tektonskog suženja. Generalno posmatarno pružanje slojeva i osa nabora je dinarsko, uz određena povijanja koja odstupaju od ovog pravca. Tako naprimjer, slojeviti krečnjaci sa proslojcima rožnaca srednjotrijaske, gornjotrijaske starosti (T_{2,3}) imaju generalno pružanje sjeveroistok - jugozapad (Ep 130-140/20-28°).

Takođe i tufiti, lapori i rožnaci, na području Rafailovića javljaju se kao pločasti do slojeviti. Slojevi generalno padaju prema istoku i jugoistoku pod uglom od 20-30°.

Hidrogeološke karakteristike terena

Plaža Jaz je dugačka oko 1100 metara i formirana je od pjeskovitog materijala. U zaleđu plaže Jaz nalazi se Mrčevo polje, duž cijelog zapadnog dijela se nalazi tok rijeke Drenovštice, koja se uliva u more na zapadnom kraju plaže Jaz.

Rijeka Drenovštica ima bujični karakter. Pri nailasku velikih voda korito Drenovštice u zoni ušća je veoma nestabilno. Međutim, u sušnim periodima godine, kada su protoci vode minimalni, zona ušća rijeke je izložena intenzivnom zasipanju nanosom sa plaže, što onemogućava protok bujičnih voda u more, a zatpavanje ušća povremeno prouzrokuje i poplave stambenog naselja u zaleđu plaže Jaz i izlivanja voda duž lijeve obale nizvodnog dijela riječnog toka.

Na osnovu hidrogeoloških svojstava i funkcija stijenskih masa na terenu opštine Budve mogu se izdvojiti: dobro propusne stijene, slabo propusne stijene, kompleks slabopropusnih i nepropusnih stijena i nepropusne stijene.

U okviru karbonatnih stijenskih masa zapažamo karstni tip izdani koji se prazni preko povremenih izvora na dodiru sa nepropusnim stijenama, odnosno preko vrulja u priobalnom pojasu.

U opštini Budva nema značajnijih hidrogeoloških pojava

Seizmološke karakteristike terena

Regionalne seizmičke karakteristike šireg područja, proučene su u okviru kompleksnih istraživanja za izradu Karte seizmičke regionalizacije Crne Gore 1:100.000. Na osnovu kataloga i gustine zemljotresa i urađenih karata epicentara Crne Gore i karata seizmickog rizika može se konstatovati da se na ovom području manifestovala značajna seizmička aktivnost terena. Na osnovu Karte seizmičke rejonizacije Crne Gore (Seizmološki zavod 1982. god.), seizmogeoloških podloga i seizmicke mikrorejonizacije, očekivani maksimalni intenzitet zemljotresa iznosi $I = 9$ MCS, koji se očekuje i za čitav Primorski pojas.

Seizmogeološke odlike terena za šire područje Budve ukazuju da se nalazi u zoni IX stepena EMS 98 (evropska makro-seizmička rejonizacija).

Od skorašnjih značajnijih zemljotresa na širem prostoru izučavanog terena treba navesti seriju snažnih zemljotresa iz 1979. godine sa epicentrom na Crnogorskom primorju.

Područje Budve prema podacima ranije urađenih seizmičkih mikrorejonizacija, može se predstaviti sledecim eotehničkim modelom.

Tip tla i dinamički parametri	
Ispucali krečnjaci	$V_p = 3000 \text{ m/s}$ $V_s = 1100 \text{ m/s}$ $h = 10 \text{ m}$ $\gamma = 25 \text{ kN/m}^3$
Kompaktni malo ispucali	$V_p = 4500 \text{ m/s}$ $V_s = 2200 \text{ m/s}$ $\gamma = 27 \text{ kN/m}^3$

U narednoj tabeli dati su mjerodavni seizmički parametri ($a_{\max(g)}$ i K_s) za povratni period – T 50, 100 i 200 godina.

Karakteristična zona	Povratni period T (god)	Maksimalno ubrzanje tla $a_{\max(g)}$	Koeficijent seizmičnosti K_s
B ₃ krečnjaci	50	0,15	0,07
	100	0,19	0,10
	200	0,22	0,11

Seizmogeološke odlike terena za šire područje Budve, obrađene su na osnovu podataka ranijih istraživanja, koji su sintetizovani u okviru Seizmogeoloških podloga i seizmičke mikrorejoneizacije urbanih područja Tivta i Budve. (Univerzitet «Kiril i Metodij» Skopje, 1981; Institut za zemljotresno inženjerstvo i inženjersku seizmologiju – Skoplje). Prema Seizmološkoj karti SRJ (Zajednica za seizmologiju SFRJ, 1987) koja je sastavni dio Tehničkih normativa za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima («Sl.list 31/81 i dopune: 49/82, 29/83; 52/85; 21/88 i 52/90) a koja izražava očekivane maksimalne intenzitete zemljotresa za povratni period od 500 godina, područje Budve je u zoni IX stepena EMS 98 (evropska makro-seizmičke) ili približno ekvivalenta MSK-64, odnosno MCS. Takođe a prema karti seizmičke rejonizacije teritorije Crne Gore (V. Radulovic, B. Glavatović 1982) i seizmičke mikrorejoneizacije urbanog područja Budve i Tivta (B. Glavatović, 1981) predmetna lokacija je pozicionirana u zoni IX stepena EMS 98 skale.

Podaci o izvoru vodosnabdijevanja (udaljenost, kapacitet, ugroženost, zone sanitarne zaštite) i osnovnih hidroloških karakteristika

Izvorišta vode

U budvanskom vodovodu voda se obezbjeđuje sa izvora Reževića rijeka, izvora Dobre vode (Zagradac) u Buljarici sa Podgorskog vrela, i u manjim količinama sa izvora Smokovijenac, Sopot, Piratac i Loznica. Podgorska vrela primarno se koriste za snabdjevanje vodom Cetinja.

Izvor Reževića rijeka

Slivno područje Reževića rijeke površine oko 25 km, koja obuhvata dio Paštrovske planine u dubini do visova V. Trojice i Meteriza izgrađeno je od karstifikovanih krečnjaka mezozojske starosti. Umjesto klasičnog zahvata iz 1958. godine, zahvatanje karstnih izdanskih voda Reževića rijeke 70-tih godina izvršeno je potkopom dužine 374 m, ispod primarne zone isticanja na koti 67,70 m sa završetkom u skaršćenim krečnjacima na koti 73 m.

Primarno mjesto isticanja vrela je na kontaktu fliša srednjotrijaske starosti i krečnjaka jurske

starosti na koti 88-89 m. Izradom podzemne kaptate u potkopu omogućeno je zahvatanje cjelokupnih količina izdanskih voda, koje su isticale na tipičnom kontaktu fliša i krečnjaka, koji je maskiran drobinom. U poređenju sa prethodnom površinskom kaptажom (iz 1958. godine) povećana je izdašnost izvorišta u hidrološkom minimumu, tako da se može računati sa Q_{min} oko 55 l/s. Izdašnost izvora varira u širokom rasponu. Ekstremni proticaji iznose i preko 10 m³/sek. Srednja izdašnost iznosi oko $Q = 1,60$ m³/s.

Proticaji na izvoru su sistematski praćeni u periodu 1969-71. godine, kada su registrovane ekstremne, maksimalne i minimalne vrijednosti:

1969. god. $Q_{max} = 10,36$ m/s $Q_{min} = 95$ l/s

1970. god. $Q_{max} = 7,89$ m/s $Q_{min} = 65$ l/s

1971. god. $Q_{max} = 7,89$ m/s $Q_{min} = 55$ l/s

Prema raspoloživim podacima o obavljenim analizama osnovne su kvalitativne karakteristike sirove vode ovog izvorišta.

Bakteriološki nalazi ukazuju na izolovane bakterije kao: *Escherichia coli*, *Escherichia freundii*, što obavezuje na optimalnu dezinfekciju vode.

Gravitaciono područje ovog izvorišta je rijetko naseljeno, uglavnom je pod goletima i niskim rastinjem.

Zona neposredne zaštite je ograđena, ali obuhvata samo sabirni bazen i crpnu stanicu, a ne i zahvatni objekat. Ostale zone sanitarne zaštite nisu propisane.

Izvorište Sjenokos

Zbijeni tip izdani formiran je u okviru aluvijalnih sedimenata Sjenokosa u dolini Orahovštice odnosno njene pritoke Velje rijeke. Slivno područje Sjenokosa poklapa se praktično sa slivom vodotoka Orahovštice uzvodno od HS "Otoćac". Glavni, uzvodni dio sliva poklapa se sa slivom Podgorskog vrela. Nizvodni, vlastiti dio sliva prostire se do Gračana, odakle se vode dreniraju dolinom potoka Ućak.

Tereni sliva Sjenokosa površine oko 53 km² izgrađeni su pretežno od karstifikovanih dolomitićnih krečnjaka i dolomita gornjotrijaske starosti. Samo ležište izdanskih voda Sjenokosa, nalazi se istočno od Podgora u dolini Velje rijeke. To je ravničarski dio terena površine oko 1,0 km², sa visinskim položajem između 95 i 105 mnm. Formirano je u okviru kvartarnih aluvijalnih sedimenata debljine od 8-27m, u okviru kojih je zastupljen zbijeni tip izdani sa slobodnim nivoom i pod pritiskom.

Donju granicu izdani čine nepropusni sedimenti fliša srednjotrijaske starosti. Izdan se prihranjuje vodama atmosferskih taloga, podzemnim doticajem iz obodnih krečnjačkih terena i infiltracijom iz površinskih vodotoka Velje rijeke, Ućka, Vrela i Smokovijenca.

Filtracione karakteristike vodonosne sredine, čija je prosječna debljina 10-12 m su promjenljive u zavisnosti od granulometrijskog sastava aluvijalnih sedimenata i procentualnog ućešća glina u njima. Koeficijenti filtracije kreću se najčešće u granicama od $6,0 \times 10^{-4}$ cm/s do $8,1 \times 10^{-4}$ cm/s a brzina kretanja izdanskog toka, na području Sjenokosa u granicama 2-6 m/dan.

U skladu sa zakonskim obavezama izvorište nije zaštićeno: nisu propisane zone sanitarne zaštite, a nije izvedena ni osnovna zaštita zahvatnih bunara postavljenjem ograde.

U vlastitom donjem dijelu sliva nalaze se sela Gračani i dijelom Radomir, a sliv presjeca i put Podgorica-Rijeka Crnojevića. Sanitarna zaštita osnovnog sliva, koji pripada i Podgorskim vrelima tretira se u okviru mjera zaštite tog izvorišta (vodovod Cetinja).

Izvor Zagradac

Na sjeveroistočnom rubu Naluškog polja (Buljarice) oko vrha zvanog Gradac, nalazi se izvorski horizont dug preko 100 m. Ovi izvori koji se javljaju na visine oko 10 mnm imaju sliv veličine oko 6-7 km² u sjevernom zaleđu Naluškog polja (do Gočeg i Kosića brda) u terenima sa kotama koje prelaze 700mnm i u kojim se nalazi ležište podzemne vode u obliku razbijene karstne izdani.

Izvor Smokovijenac

Izvor Smokovijenac nalazi se sjeverno od naselja Drobnići, ispod magistralnog puta Petrovac-Budva. Istice na kontaktu nepropustnih sedimenata fliša srednjotrijaske starosti i krečnjaka trijaskke starosti, na koti oko 85m. Minimalna izdašnost izvora iznosi oko 5 l/s.

Bojenjem ponora u Mokrim livadama na Paštrovskoj planini (na koti 605 m) utvrđena je veza sa ovim izvorom. Slivno područje ovog izvorišta površine oko 4-5 km² izgrađeno je pretežno od tektonski polomljenih skaršćenih krečnjaka gornjotrijaske starosti.

Na osnovu ispitivanja sirove vode izvora koja su vršena tokom 1979. godine, pregledom 4 uzorka utvrđena je prosječna temperatura vode 12,1 °C i pH vrijednost 7,55. U vodi je veoma nizak sadržaj organskih supstanci, ali je konstatovana bakteriološka nesipravnost vode.

U okviru ovih ispitivanja nije registrovana povećana mutnoća, iako je prema podacima iz ranijih godina bilo takvih pojava.

Sliv se prostire u brdskom nenaseljenom prostoru. Neposredno iznad izvora prolazi vrlo frekventan magistralni put zbog čega postoji opasnost od mogućeg incidentnog zagađenja.

Kaptažni objekat je ograđen; zone sanitarne zaštite međutim, nijesu definisane.

Izvor Sopot

Izvor Sopot se nalazi neposredno iznad jadranskog puta na sjevernom obodu Naluškog polja u Buljarici na koti 45 mnm. Vode ovog izvora izbijaju na kontaktu vodonepropusnih eruptivnih stijena u podini i vodopropusnih krečnjaka u povlati. Slivno područje ovog karstnog vrela nije pouzdano definisano. Izdašnost izvora je u minimumu između 5 i 10 l/s.

Vode vrela Sopot su bez boje, ukusa i mirisa sa temperaturom od oko 12 °C pri pH=7,9. Mineralizacija je između 350 i 400mg/l, Ca=24mg/l, Mg=9,76mg/l, Na=3,6mg/l, HCO₃=219,6mg/l, SO₄=20mg/l, Cl=14,2mg/l.

Vode ove izdani pripadaju magnezijumkalcijum-hloridnohidrokarbonatnom tipu voda.

Koncentracija ukupnog gvožđa je 0,3mg/l o čijem porijeklu za sada nema dokaza.

Sliv izvora je malo nastanjen. Zone sanitarne zaštite nisu definisane.

Izvori Piratac i Loznica

Izvori Piratac i Loznica ističu na kontaktu sedimenata fliša koji izgrađuju šire područje Lapčića i Stanišića i krečnjaka zaleđa koje izgrađuje šire područje Mainskog vrha, Širokih Strana i Brajića.

Izvor Piratac ima zajednički sliv sa izvorom Bukovik, pri čemu je koncentracija izdanskih voda ka ovom izvoru, koji je najniži.

Izdašnosti ovih izvora su male i iznose kod oba izvora približno oko 3 l/s.

Mjere sanitarne zaštite ovih izvora nisu propisane. U malim po površini slivovima nalaze se relativno velika seoska naselja (Lapčići iznad Piratca i Brajići iznad Loznice), a pored toga oba sliva presjeca magistralni put Budva-Cetinje, zbog čega su vode tih izvora izložene stalnoj opasnosti od zagađenja, koja su i utvrđena u uzorcima koje su dostavljali pojedini korisnici.

Opština Budva je priključena na regionalni vodovod kojim se iz Skadarskog jezera snabdjeva crnogorsko primorje.

Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Najveći dio živog svijeta morskog dijela pripada obalnom području. U najbližoj zoni supralitoralne tj. u zoni koja je pod dejstvom talasa. Zbog promjene uslova koji tu vladaju, ovdje se razvijaju siromašne zajednice, napr. modrozelenih algi, mali obalni puž *Littorina sp.* i dr.

U mediolitoralne je prisustvo algi *Cystoseira amentacea*, *Cystoseira compressa*, kao i rodovi *Sargassum* i *Dyctiota*. Osim ovih vrsta u mediolitoralne se nalazi i čitav niz drugih organizama od kojih je najznačajnije pomenuti školjku *Mytilus galloprovincialis* (mušulja), *Lithophaga lithophaga* (dagnja), *Pinna nobilis* (lostura), od puževa *Bolinus brandaris* (volak), *Phalium granulatum*, rak *Cladocora caespitosa*, morski krastavci iz roda *Holothuria*. Takođe tu su prisutni i morska zvijezda *Coscinasterias tenuispina* i puž *Stramonita haemastoma*, kao i morskih ježevi *Paracentrotus lividus* i *Arbacia lixula*, a mjestimično i sunđer *Chondrilla nucula*. Od morskih cvjetnica značajno je pomenuti i *Posidonia oceanica* (morska trava) i *Cymodocea nodosa*.

Od ihtiofaune (faune riba) značajno je pomenuti sledeće vrste: *Epinephelus marginatus* (kirnja), *Sciaena umbra* (kavala), *Alosa fallax* (kubla) i dr.

Od faune gmizavaca povremeno se sreće *Caretta caretta* (morska kornjača).

Od sisara može se očekivati prisustvo kljunastog delfina *Tursiops truncatus*.

Od zimzelene šumske vegetacije na Crnogorskom primorju utvrđeno je postojanje sledećih šumskih zajednica i makije: *Orno-Quercetum ilicis* (šume crnike sa crnim jasenom), *Myrto-Quercetum ilicis* (vječnozelene šume mirte i crnike), *Quercetum ilicis-virgilianae* (makija crnike i duba), *Ostryo-Quercetum ilicis* (šume crnog graba sa crnikom), *Orno-Cocciferetum* (šume prnara sa crnim jasenom), *Cisto-Ericetum arboreae* (zajednica bušljika i erike), *Erico-Calycotometum infestae* (makija velike resike i kapinike), *Erico-Arbutetum* (makija velike resike i maginje), *Oleo-Lentiscetum adriaticum* (makija divlje masline i tršlje) i *Oleo-Euphorbietum dendroidis* (makija divlje masline i drvenaste mlječiike). Od ostalih biljnih vrsta u tom području prisutne su *Campanula lingulata*, *Cistus salvieifolius*, *Asparagus acutifolius*, *Brachypodium pinnatum*, *Bituminaria bituminosa*, *Asparagus acutifolius*, *Carpobrotus edulis*, *Cerastium glutinosum*, *Erica arborea* i dr.

Od faune insekata prisutni su: *Iphiclidides podalirius*, *Papilio machaon*, *Oryctes nasicornis*, *Osmoderma eremita*, *Buprestis splendens*, *Buprestis splendens*, *Osmoderma eremita*, *Oryctes nasicornis* i dr.

Od herpetofaune (gmizavci i vodozemci) pojas uz Jadransku obalu na ovom području odlikuje raznovrsnost staništa vodozemaca i gmizavaca. Prisutne su sledeće vrste herpetofaune: *Lacerta viridis*, *Lissotriton vulgaris*, *Pelophylax ridibunda*, *Pseudepidalea viridis*, *Hemidactylus turcicus*, *Podarcis muralis*, *Podarcis melisellensis*, *Ophisaurus apodus*, *Testudo hermanni*, *Vipera ammodytes* i dr.

Od ornitofaune (faune ptica) prisutne su: *Larus cachinnans* (sinji galeb), *Larus ridibundus* (obični galeb), *Cuculus canorus* (kukavica), *Picus viridis* (yelena žuna), *Sturnus vulgaris* (čvorak), *Pica pica* (svraka), *Garullus glandarius* (kreja), *Corvus cornix* (vrana), *Motacila alba* (pliska), *Eritacus rubecula* (crvendac), *Sylvia atricapilla* (mediteranska sjenica), *Parus caeruleus* (plavetna sjenica), *Sitta europea* (brgljez), *Lanius senator* (srednji čvorak), *Fringila coelebs* (zeba) i dr.

Pregled osnovnih karakteristika pejzaža

Budvanska rivijera se prostire u dužini od oko 25 km i zauzima središnji dio Crnogorskog primorja, površinom od 122 km². Zbog mnoštva uvala, pješčanih žala, rtova, ostrvca i živopisnih naselja uz samu obalu, nazvana je "Rivijerom pješčanih plaža". Sva je okrenuta morskoj pučini, bogata mediteranskim rastinjem.

Zaleđem Budvanske rivijere prostiru se planinski masivi Lovćena, koji je čuvaju od hladnih sjevernih vjetrova i uslovljavaju blagu mediteransku klimu, koja ostavlja prijatan utisak na svakog posjetioca koji je došao da uživa u ljepotama ovog podneblja.

Sjedište rivijere je Budva, jedno od najstarijih naselja na Jadranu, sa Starim gradom, koji se pominje u pisanim izvorima još u 5. vijeku prije naše ere.

Posebnu draž Rivijere čini četrdesetak naselja, zaseoka, sela, među kojima su Bečići, čija je plaža 1935. godine u Parizu proglašena za najljepšu u Evropi, zatim Miločer – nekadašnjakraljevska rezidencija, jedinstveni grad – hotel, Sveti Stefan, Petrovac – Lastva, koji se po prvi put pominje u "Ljetopisu popa Dukljanina" u 12. vijeku.

Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta. Iz naprijed konstatovanog, može se zaključiti da nijesu potrebne dodatne mjere zaštite niti uslovi uređenja prostora sa stanovišta zaštite prirodnih dobara i nepokretnih kulturnih dobara.

Obaveza Nosioca projekta je da ukoliko prilikom izvođenja radova naiđe na ostatke materijalnih i kulturnih dobara obustavi radove i o tome obavjesti nadležni organ za zaštitu spomenika i kulturnih dobara.

Važno je istaći blizina zaštićenog prirodno dobro - mora.

U bližoj i široj okolini predmetnog objekta nema zaštićenih dobara kulturno-istorijske baštine. Na osnovu Zakona o zaštiti prirode („Sl. list CG”, br. 54/16), na području Budve pod zaštitom su sledeći objekti:

Brdo Spas površine 131ha.

Rezervati prirodnog predjela-šljunkovite plaže: Mogren u Budvi 2ha, Plaža Jaz 4ha, Slovenska plaža 4ha, Rafailovići 5ha, Pržno 2ha, Miločer 1ha i Sveti Stefan 4ha.

Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat

Opština Budva prema popisu iz 2023. godine ima 27.445. stanovnika.

Budva je jedna od opština u Crnoj Gori koja ima stalan porast broja stanovnika dijelom usled prirodnog priraštaja a posebno usled stalnih migracionih kretanja. Prirast stanovništva je karakterističan za sve opštine južne regije, ali je najviše izražen upravo u Opštini Budva. Realno je očekivati stalan porast broja stanovnika i u narednom periodu računajući da je Budva « prestonica crnogorskog turizma » i da pruža velike šanse za zapošljavanje u oblasti turizma i uslužne djelatnosti.

Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture

U neposrednom okruženju lokacije se nalaze objekti različite namjene. U blizini lokacije nalazi se stambeno naselje, kao i veći broja objekata namjenjenih smještajnim jedinicama u službi turizma.

U okolini predmetnog projekta se nalaze svi infrastrukturni objekti: saobraćajnice, vodovodna mreža, elektromreža, nn mreža i sl.

c) Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine

Apsorpcione karakteristike ovog lokaliteta su relativno dobre, ali ih treba racionalno koristiti, tako da prirodna sredina može da prihvati određenu količinu zagađujućih materija po jedinici vremena i prostora tako da ne nastupi nepovratna šteta u životnoj sredini.

Močvarna i obalna područja i ušća rijeka: Predmet Glavnog projekta je izgradnja kamenog nabačaja na plaži Jaz, radi zaštite ušća rijeke Drenovštice u more.

Površinske vode: Predmet Glavnog projekta je izgradnja kamenog nabačaja na plaži Jaz, radi zaštite ušća rijeke Drenovštice u more.

Priobalne zone i morsku sredinu: Predmet Glavnog projekta je izgradnja kamenog nabačaja na plaži Jaz, radi zaštite ušća rijeke Drenovštice u more.

Planinske i šumske oblasti: Na predmetnoj lokaciji nema planinskih i šumskih oblasti.

Zaštićena i klasifikovana područja. Rezervati prirodnog predjela-šljunkovite plaže: Plaža Jaz.

Područja na kojima ranije nijesu bili zadovoljeni standardi kvaliteta životne sredine ili za koje se smatra da nijesu zadovoljeni, a relevantni su za projekat: Predmetna lokacija ne pripada pomenutom području

3. OPIS PROJEKTA

a) Opis fizičkih karakteristika cjelokupnog projekta

Za predmetni projekat, Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj, Opštine Budva rješenjem broj 06-061 -1015/11/2018 od 27.09.2021. godine, izdao je urbanističko - tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije za kupališta, objekte pomorskog saobraćaja i obalno šetalište za sektor 42 Morskog dobra, NOSIOCU PROJEKTA JAVNOM PREDUZEĆU ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE.

IZGRADNJA KAMENOG NABAČAJA/NAPERA NA PLAŽI JAZ RADI ZAŠTITE UŠĆA RIJEKE DRENOŠTICE U MORE, PLANIRANA JE U OKVIRU SEKTORA 42, NA KATASTARSKOJ PARCELI BROJ 553 KO PRIJEVOR I KATASTARSKOJ PARCELI BROJ 3042 KO BUDVA, OPŠTINA BUDVA.

Lokacija

Predmet Glavnog projekta je izgradnja kamenog nabačaja na plaži Jaz, radi zaštite ušća rijeke Drenovštice u more.

Plaža Jaz je dugačka oko 1100 metara i formirana je od pjeskovitog materijala. U zaleđu plaže Jaz nalazi se Mrčevo polje, duž cijelog zapadnog dijela se nalazi tok rijeke Drenovštice, koja se uliva u more na zapadnom kraju plaže Jaz.

Rijeka Drenovštica ima bujični karakter. Pri nailasku velikih voda korito Drenovštice u zoni ušća je veoma nestabilno. Međutim, u sušnim periodima godine, kada su protoci vode minimalni, zona ušća rijeke je izložena intezivnom zasipanju nanosom sa plaže, što onemogućava protok bujičnih voda u more, a zatpavanje ušća povremeno prouzrokuje i poplave stambenog naselja u zaleđu plaže Jaz i izlivanja voda duž lijeve obale nizvodnog dijela rječnog toka.

Projektom je predviđeno konceptualno rješenje izgradnje napera na ušću rijeke Drenovštice u more kojim će se trajno spriječiti zatrpavanje ušća u sušnim periodima rijeke te spriječiti problem povremenog plavljenja naselja u zaleđu plaže Jaz.

S obzirom na to da se radi o relativno kratkom objektu, rješenje konstrukcije napera nametnuto je tehnologijom građenja.

Naper se fundira u plitkoj vodi, pa se ne može koristiti plovna mehanizacija.

Planirana izgradnja napera počinje od obale nasipanjem jezgra napera od opšteg kamenog nasipa 5 – 500 kg.

Po istovaru materijala vrši se razastiranje materijala s ciljem osiguranja koridora potrebnog za pristup teretnim vozilima i mehanizaciji čime se materijal zbija. Ovakav način nasipanja vrši se do kote +0.80 mnv. Nasip se zbija u zavisnosti od dostupne tehnologije te se vrši planiranje krune nasipa sa tačnošću +/- 3 cm.

Po završetku nasipanja jezgra kako bi se spriječilo ispiranje sitnijih frakcija postavlja se geomreža kao sloj između jezgra i kamenog nabačaja. Oblaganje jezgra vrši se krupnim

kamenim blokovima od glave napera ka kopnu. Kako su visine talasa ograničene plitkom vodom, masa kamenih blokova u zoni glave napera bi trebala da bude od 1 do 2 tone. Idući od glave napera ka kopnu, masa kamenih blokova u zaštitnoj oblozi se postepeno smanjuje. U dijelu koji je iznad nivoa vode težine kamenih blokova su od 100 do 300 kg. Kamene nabačaje se radi u sloju debljine od 95 cm.

Kosina jezgra kao i kosina kamenog nabačaja prema ušću rijeke Drenovštice izvodi se u nagibu 1:1.5, dok se kosine napera prema plaži Jaz izvode u stepenicama nagiba 1:2.

Duž napera po njegovoj kruni predviđena je izrada pješačke staze promjenjive širine. Za potrebe realizacije staze na kruni napera potrebno je uraditi betonsku ploču promjenjive debljine.

Nakon izrade ploče te njenog čišćenja kako bi se odstranila prašina, ulje i ostale primjese koje mogu uticati na kvalitet nanošenja sledećih slojeva a nastale prilikom izvođenja prethodnih radova, pristupa se nanošenju podloge (prajmera), te lijepka kojim se kamene ploče pričvršćuju za AB ploču. Kako bi se obezbijedio što prirodniji izgled konstrukcije predviđena je upotreba pločnika od prirodnog sedimentnog kamena bijele boje bez primjesa.

Po obimu staze u kruni napera predviđeno je popločanje ivičnim kamenim elementima istog porijekla ali većih dimenzija i veće debljine kako bi se staza u kruni napera vizuelno i fizički oivičila. Osim estetske uloge ivični kamene elementi imaju i zaštitnu ulogu kamenih pločnika u središnjem dijelu napera.

Na bočnim stranama AB ploče predviđeno je takođe postavljanje kamenih pločnika, dijelom ispod ivičnih elemenata kako bi staza postigla izgled cjeline. Nakon završetka radova na popločanju staze neophodno je sve kamene elemente premazati zaštitnim slojem kako bi se zadržala postojanost i izgled kamena.

Detaljniji opis materijalizacije i izvođenja radova dat je Tehničkim uslovima za izvođenje radova.

Tehnički uslovi za izvođenje radova

Izrada jezgra napera

Jezgro napera se formira nasipanjem, razastiranjem i nabijanjem kamena od 5 do 500 kg, pri čemu treba obratiti pažnju da se ne ostavljaju velike šupljine te da se izvrši što bolje nabijanje materijala unutar nasipa u skladu sa dostupnom tehnologijom i mehanizacijom, kako pri kasnijim promjenama morskih struja i nanosima talasa ne bi došlo do pomjeranja materijala unutar jezgra.

Jezgro se nasipa do kote +0.80 mnv sa preciznošću od +/- 3 cm.

Kosine lijeve strane jezgra (prema plaži) izvesti u nagibu 1:2, sa stepenicama prema detaljima datim u projektu, dok kosinu desne strane jezgra (prema ušću rijeke Drenovštice u more) treba izvesti u nagibu 1:1.5.

Nabavka i ugradnja geomreže

Pozicija obuhvata nabavku i ugradnju geomreže veće zatezne čvrstoće. Potrebno je ugraditi minimalno jednoosnu geomrežu u smjeru nagiba kosine napera. Ukoliko se ugrađuje dvoosna geomreža, smjer polaganja definisati od krune jezgra prema nožici. Po oslanjanju na jezgro sidriti geomrežu o jezgro napera. Izvodi se cijelom površinom kosina i krune jezgra napera.

Izrada kamenog nabačaja

Oblaganje jezgra se vrši krupnim kamenim blokovima od glave napera prema kopnu. Kako su visine talasa ograničene plitkom vodom, masa kamenih blokova u zoni glave napera bi trebala da bude od 1 do 2 tone. Idući od glave napera prema kopnu, masa kamenih blokova u zaštitnoj oblozi se postepeno smanjuje. U dijelu koji je iznad nivoa vode predviđene težine kamenih blokova su od 100 do 300 kg.

Kamen koji se koristi za formiranje kamenog nabačaja mora biti čvrst (otporan na habanje), jedar, postojan u vodi (naročito na djelovanje agresivnih sadržaja) i otporan na uticaje mraza i atmosferalija, u skladu sa važećim standardima.

Izrada AB ploče

Izvođenje AB ploče promjenjive debljine i širine. Betoniranje se izvodi na licu mjesta uz prethodno pripremljenu oplatu i postavljenu armaturu. Obavezna je kampadna izrada same ploče, a dužine kampada izvođač mora definisati sa Nadzornim organom. Kako je riječ o jako agresivnoj sredini, pri izvođenju neophodno je koristiti beton za podvodne radove marke C30/37, V-12, M-150 koji mora biti spravljen sa sulfatno otpornim cementom. Sastav betonske mješavine treba odrediti na osnovu prethodnih ispitivanja, a u skladu sa projektom betona koji će uraditi odabrani izvođač radova. Za preporuku je količina cementa od cca 400 kg/m², vodocementni faktor W/C<0.42, drobljeni agregat eruptivnog ili aluvijalnog porijekla sa dodatkom kvarcnog pijeska srednje zrnivosti i aditivi za beton. Klasa izloženosti je XS3.

Beton i komponente betona moraju biti u skladu sa standardima države Crne Gore:

Cement (MEST EN 197-1: Cement – Dio 1: Sastav, specifikacije i kriterijumi usaglašenosti za običan cement, C.6 Standardi za cement);

Agregat (MEST EN 12620: Agregat za beton I MEST EN 1008: Voda za pripremu betona, D.6 Standardi za agregat);

Aditivi (Obavezna je upotreba aditiva koji zadovoljavaju sve važeće propise).

Što se tiče samog transporta, ugradnje i njege betona, neophodno je ispoštovati sve važeće propise po (Standard za beton MEST EN 206:2018);

Samu tekuću kontrolu proizvodnje betona i izvođenja radova, neophodno je sprovoditi u skladu sa važećim standardima, na mjestu same ugradnje uzimati po dva probna tijela iz svake isporuke, jedno prije početka betoniranja a drugo pri kraju. Izvođač je u obavezi Nadzornom organu dostaviti ateste za komponente betona i ispitivanja samog betona, izdata od strane ovlašćene laboratorije. Svi uzorci uzimaju se u prisustvu Nadzora.

Obavezna su prethodna ispitivanja karakteristika betona i to:

- kompresiona i zatezna čvrstoća
- vodonepropusnost
- otpornost na hemijske uticaje
- otpornost na mraz
- otpornost na mehaničke uticaje
- agresivnost vode

Kontrolu i ispitivanja vrši specijalizirana institucija, sa urednim vođenjem evidencije, oznake i mjesta položaja odakle je uzet uzorak, i cjelina sa uredno složenim elaboratom i dobijenim kontrolnim atestima koji treba da sačinjavaju Izvođački projekat objekta. Kada se, u izuzetnim slučajevima ukaže potreba, vrši se kontrola čvrstoće ugrađenog betona vađenjem kernova, radi utvrđivanja njegovih karakteristika.

Armirački radovi

Armirački radovi sastoje se od: nabavke, isporuke, oblikovanja i ugrađivanja armature određenog kvaliteta, vrste i dimenzije u skladu sa zahtjevima određenim u projektu. Kvalitet čelika je B500B. U betonsku ploču ugrađuju su dva reda armaturne mreže Q257 prema detaljima iz projekta.

Zahtjevi za materijal šipki za armaturu: Čelik za armiranje i oblikovanje šipke moraju odgovarati svim važećim propisima i standardima za ovu oblast: Kvalitet materijala dokazivaće se i prema drugim dokumentima, ako tako odluči Nadzor. Sva armatura mora prilikom ugrađivanja biti čista od prljavštine, uljane boje, masnoća, fabričkih fragmenata na površini i površinske ili dubinske rđe. Savijanje armature biće prema planovima armature. Šipke, ispucale na mjestima savijanja, biće odbijene. Sva armatura se postavlja u tačan položaj prema planovima a njen položaj mora se osigurati povezivanjem žicom na svim ukrštanjima, tako da se ne promjeni položaj tokom ugrađivanja i nabijanja betona. Pripremljeni betonski podmetač ili plastični distanceri koristiće se gdje je to pogodno. Zabranjuje se podmetanje komada šljunka između armature i oplata. Polaganje i učvršćivanje armature u presjecima konstrukcije odobrava Nadzor prije ugrađivanja betona.

Popločanje kamenom

Projektom je predviđeno popločanje krune napera prirodnim sedimentnim kamenom “bijelim krečnjakom”. Predlog Projektanta za izbor boje je da se ugrađuje čisto bijela boja tj. bijeli kamen bez primjesa.

Površine se popločavaju kamenom dimenzija 50x25x3 cm, u slogu sa 1/2 preklopa, na lijepku tipa CM 16, spoj kamena “na sudar”. Sam pad prati poprečni pad betonske ploče od 0,3% prema detaljima iz projekta.

Na samim ivicama staze predviđeno je postavljanje ivičnih kamenih elemenata dimenzija 35x50x12 cm sa radijalnom gornje obradom spoljne ivice, koji se lijepkom takođe fiksiraju za izvedenu betonsku ploču i dodatno učvršćuju ankerima Ø 8x100, te samim tim dodatno učvršćuju naslagane kamene ploče na stazi i služe kao dodatni štitić od potencijalnih direktnih udara vode (talasa).

Nakon što betonska ploča dostigne tražene čvrstoće prema važećim standardima potrebno je detaljno očistiti površine koje će se popločavati kamenom od prašine, masti, ulja ili drugih supstanci i elemenata koji mogu uticati na kvalitet podloge kojom će se beton premazivati tj na kvalitet lijepka kojim će se kamen fiksirati za betonsku ploču. Po završetku ugradnje kamena neophodno je sve površine premazati zaštitnim slojem kako bi se zadržala postojanost i izgled samog ugrađenog kamena.

Specifikacije materijala i opreme:

Kameno popločanje

Porijeklo i dimenzije: prirodna sedimentna stijena, 50x25x3cm (centralni dio staze), 35x50x12cm (ivični element)
Obrada i boja: braš, pikovani, čisto bijeli kamen bez primjesa
Otpornost na savijanje pod koncentrisanim opterećenjem: Srednje vrijednosti (5 – 10 Mpa)
Otpornost na pritisak: Srednje čvrstoće (25 – 50MPa)
Apsorpcija vode pri atmosferskom pritisku: Srednja poroznost kamena
Otpornost na mraz: Zahtjevano da nakon 48 ciklusa zamrzavanja i odmrzavanja nema pojave pukotina, ljuštenja ili promjena fizičko-mehaničkih svojstava.

Napomena: Određena odstupanja od datih vrijednosti su moguća u odnosu na stvarni atest uzorka.

Ispitivanja je neophodno sprovesti u skladu sa važećim standardima:

- Ispitivanje otpornost na savijanje EN 12372
- Ispitivanje čvrstoće na pritisak prirodnog kamena EN 1926
- Određivanje apsorpcije vode pri atmosferskom pritisku EN 13755
- Ispitivanje otpornosti na mraz EN 12371

Podloga i lijepak

Podloga: Ceresit CT17 ili drugi zamjenski prajmer koji je neophodno nanijeti u skladu sa specifikacijom i načinom aplikacije u skladu sa preporukama proizvođača.

Lijepak: Ceresit CM16 ili drugi zamjenski lijepak koji je neophodno nanijeti u skladu sa specifikacijama i načinom aplikacije u skladu sa preporukama proizvođača.

Zaštitni sloj: MAPEI Mapecrete Stain Protection – Premaz sa prirodnim efektom za kamen ili drugi zamjenski premaz koji je neophodno nanijeti u skladu sa specifikacijama i načinom aplikacije u skladu sa preporukama proizvođača.

Porijeklo i dimenzije:

prirodna sedimentna stijena, 50x25x3 cm (centralni dio staze), 35x50x12 cm (ivični element)

Obrada i boja: braš, pikovani, čisto bijeli kamen bez primjesa

Otpornost na savijanje pod koncentrisanim opterećenjem:

Srednje vrijednosti (5 – 10 Mpa)

Otpornost na pritisak: Srednje čvrstoće (25 – 50MPa)

Apsorpcija vode pri atmosferskom pritisku: Srednja poroznost kamena

Otpornost na mraz: Zahtjevano da nakon 48 ciklusa zamrzavanja i odmrzavanja nema pojave pukotina, ljuštenja ili promjena fizičko-mehaničkih svojstava.

Analiza stabilnosti kosine

Ulazni podaci

Projekt

Zadatak : Izmijenjeni glavni projekat izgradnje napera na plaži Jaz

Dio : Proračun stabilnosti poprečnog presjeka napera

Autor : GEOTEHNICS, PROJECTS & CONSULTING D.O.O. |

Datum : 3/25/2025

Postavke

(unos za trenutni zadatak)

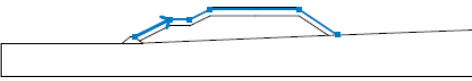
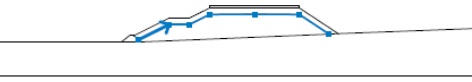
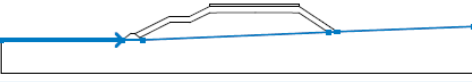
Analiza stabilnosti

Analiza za potres : Standard

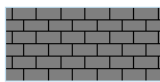
Metodologije verifikacije : Faktori sigurnosti (ASD)

Faktori sigurnosti		
Stalna proračunska situacija		
Faktor sigurnosti :	$SF_s =$	1.50 [-]

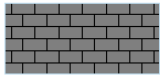
Granična površina

Br.	Lokacija granične površine	Koordinate točk granične površine [m]					
		x	z	x	z	x	z
1		31.06	5.02	31.06	5.27	44.34	5.27
		44.34	5.02				
2		19.87	0.92	25.06	3.52	28.06	3.52
		31.06	5.02	44.34	5.02	50.04	1.22
3		20.60	0.34	25.06	2.57	28.06	2.57
		31.06	4.07	37.84	4.09	44.34	4.07
		48.70	1.16				
4		0.00	0.00	18.03	0.00	21.03	0.00
		48.70	1.16	50.04	1.22	70.38	1.99
5		18.03	0.00	19.28	1.00	19.78	1.00
		19.87	0.92	20.60	0.34	21.03	0.00

Parametri tla - efektivno stanje napona

Br.	Ime	Uzorak	φ_{ef} [°]	c_{ef} [kPa]	γ [kN/m ³]
1	Laporovita glina		24.00	7.00	19.50
2	Jezgro		38.50	0.00	21.00
3	Kamena obloga		32.50	0.00	22.00

Parametri tla - uzgon

Br.	Ime	Uzorak	γ_{sat} [kN/m ³]	γ_s [kN/m ³]	n [–]
1	Laporovita glina		19.50		
2	Jezgro		21.00		
3	Kamena obloga		22.00		

Parametri tla

Laporovita glina

Jedinica težine : $\gamma = 19.50 \text{ kN/m}^3$
 Stanje-napona : **efektivan**
 Kut unutarnjeg trenja : $\varphi_{ef} = 24.00^\circ$
 Kohezija : $c_{ef} = 7.00 \text{ kPa}$
 Saturirana jedinica težine : $\gamma_{sat} = 19.50 \text{ kN/m}^3$

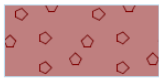
Jezgro

Jedinica težine : $\gamma = 21.00 \text{ kN/m}^3$
 Stanje-napona : **efektivan**
 Kut unutarnjeg trenja : $\varphi_{ef} = 38.50^\circ$
 Kohezija : $c_{ef} = 0.00 \text{ kPa}$
 Saturirana jedinica težine : $\gamma_{sat} = 21.00 \text{ kN/m}^3$

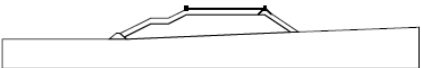
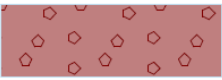
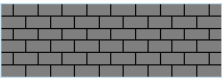
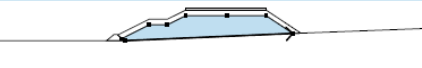
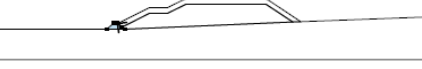
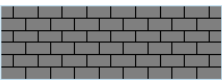
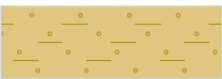
Kamena obloga

Jedinica težine : $\gamma = 22.00 \text{ kN/m}^3$
 Stanje-napona : **efektivan**
 Kut unutarnjeg trenja : $\varphi_{ef} = 32.50^\circ$
 Kohezija : $c_{ef} = 0.00 \text{ kPa}$
 Saturirana jedinica težine : $\gamma_{sat} = 22.00 \text{ kN/m}^3$

Čvrsta tijela

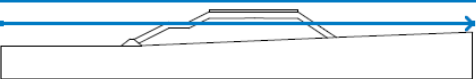
Br.	Ime	Uzorak	γ [kN/m ³]
1	Čvrsto tijelo Br. 1		25.00

Dodjeljivanje i površine

Br.	Pozicija površja	Koordinate točk na površini [m]				Dodijeljeno tlo
		x	z	x	z	
1		44.34	5.02	44.34	5.27	Čvrsto tijelo Br. 1
		31.06	5.27	31.06	5.02	
2		20.60	0.34	25.06	2.57	Kamena obloga
		28.06	2.57	31.06	4.07	
		37.84	4.09	44.34	4.07	
		48.70	1.16	50.04	1.22	
		44.34	5.02	31.06	5.02	
		28.06	3.52	25.06	3.52	
3		19.87	0.92			Jezgro
		21.03	0.00	48.70	1.16	
		44.34	4.07	37.84	4.09	
		31.06	4.07	28.06	2.57	
4		25.06	2.57	20.60	0.34	Kamena obloga
		20.60	0.34	19.87	0.92	
		19.78	1.00	19.28	1.00	
5		18.03	0.00	21.03	0.00	Laporovita glina
		50.04	1.22	48.70	1.16	
		21.03	0.00	18.03	0.00	
		0.00	0.00	0.00	-5.00	
		70.38	-5.00	70.38	1.99	

Voda

Tip vode : TPV

Br.	TPV lokacija	Koordinate točk TPV [m]					
		x	z	x	z	x	z
1		0.00	3.29	70.38	3.29		

Zatezna pukotina

Zatezna pukotina nije unešena.

Potres

Potres nije uključen.

Postavke faze konstrukcije

Proračunska situacija : stalna

Rezultati (Faza konstrukcije 1)

Analiza 1

Kružna klizna površina

Parametri klizne površine					
Centar :	x =	32.24 [m]	Kuti :	$\alpha_1 =$	-19.02 [°]
	z =	46.28 [m]		$\alpha_2 =$	23.17 [°]
Polumjer :	R =	48.96 [m]			
Analiza klizne površine bez optimizacije.					

Kontrola stabilnosti kosine (sve metode)

Bishop : FS = 10.08 > 1.50 **PRIHVATLJIVO**

Fellenius / Petterson : FS = 9.89 > 1.50 **PRIHVATLJIVO**

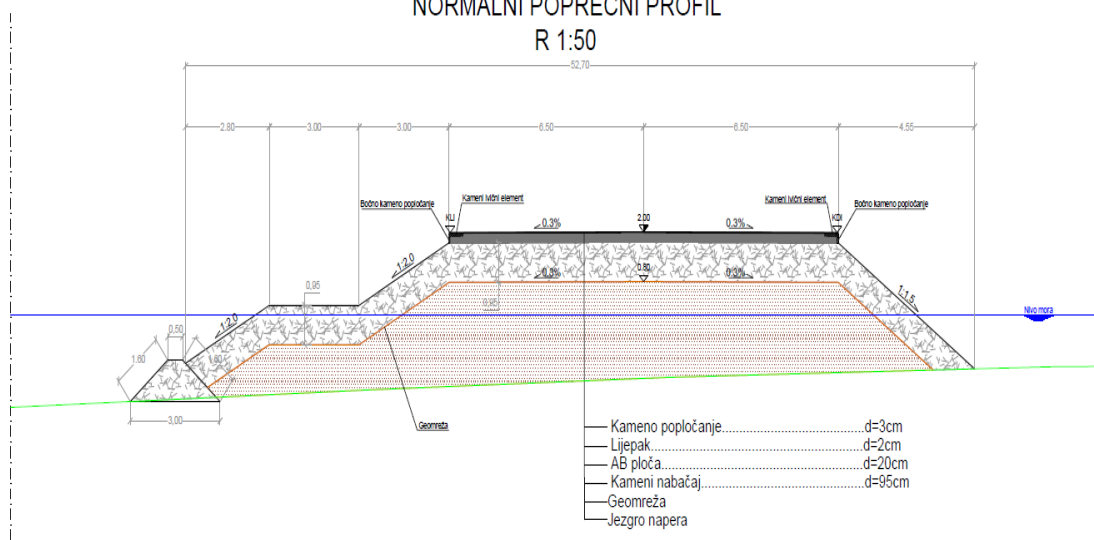
Spencer : FS = 10.08 > 1.50 **PRIHVATLJIVO**

Janbu : FS = 10.08 > 1.50 **PRIHVATLJIVO**

Morgenstern-Price : FS = 10.08 > 1.50 **PRIHVATLJIVO**

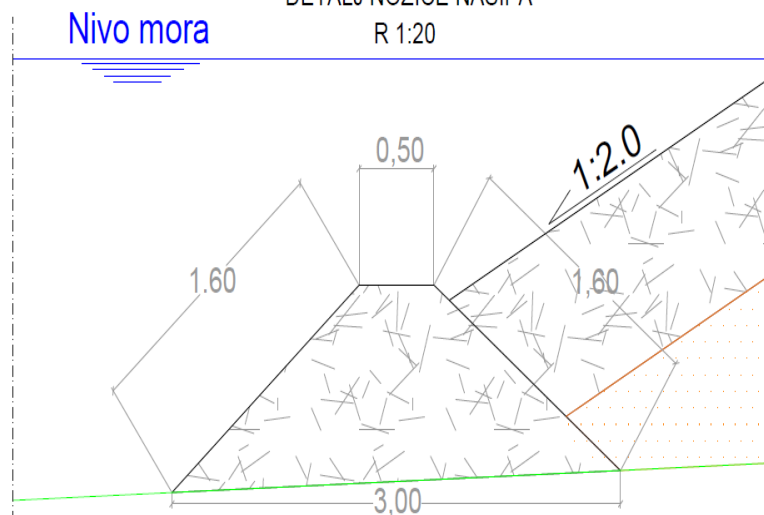
NORMALNI POPREČNI PROFIL

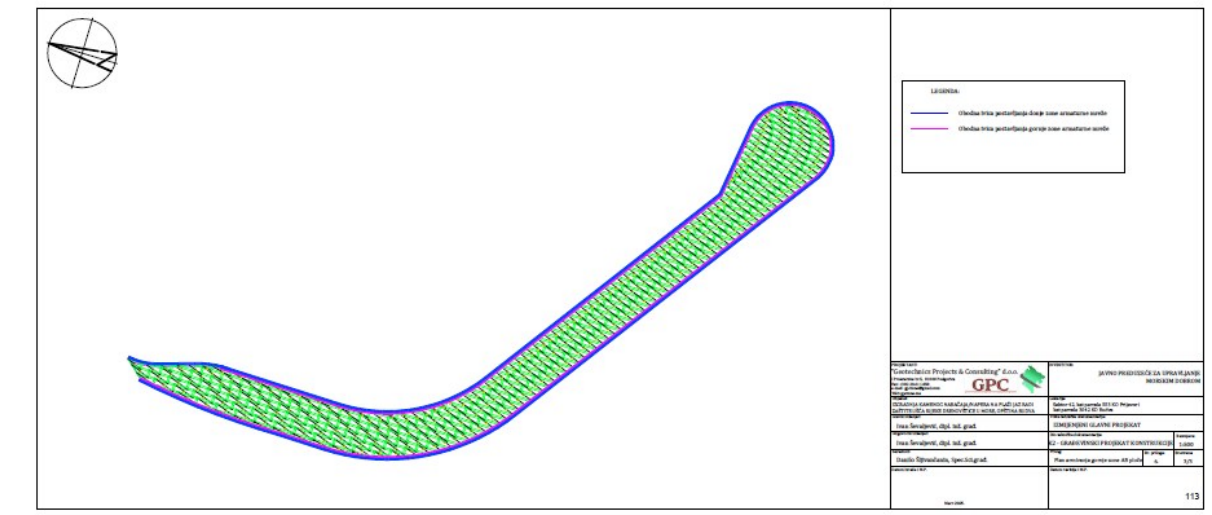
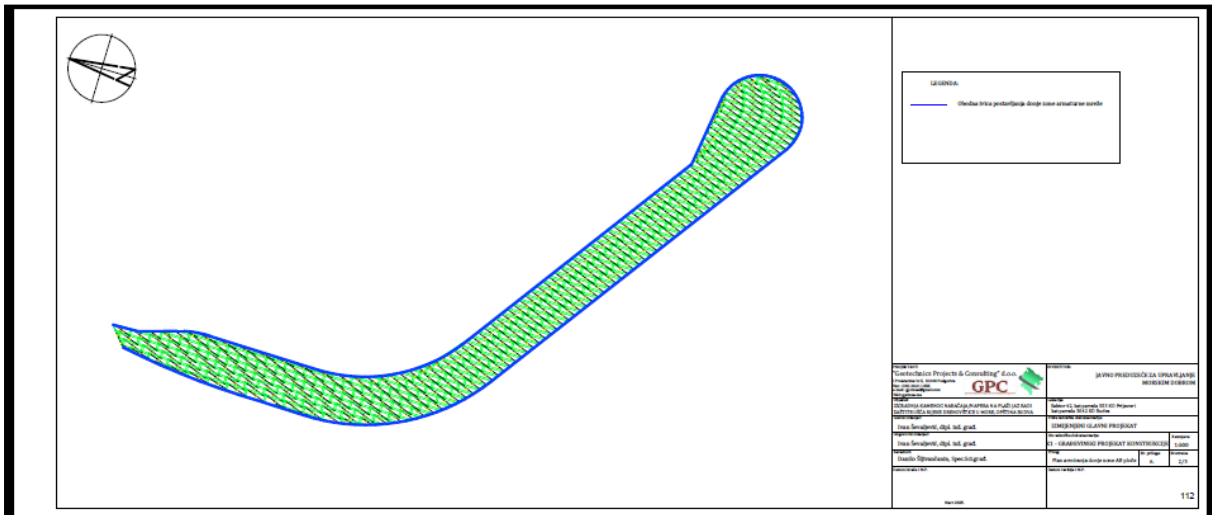
R 1:50

DETALJ NOŽICE NASIPA

R 1:20

b) Veličina projekta

TABELARNI PREDMJER RADOVA - NAPER JAZ

Br.prof	Stacionaža	rast.	sred.	Kameni nabačaj		Nasip - jezgro napera		AB Ploča		Geomreža	
		prof.	rast.	u prof. m ²	količ. m ³	u prof. m ²	količ. m ³	u prof. m ²	količ. m ³	u prof. m	količ. m ²
1	0+000.00	10.00	5.00	4.803	24.02	0.000	0.00	1.215	6.08	0.000	0.00
2	0+010.00	10.00	10.00	4.743	47.43	0.000	0.00	2.107	21.07	0.000	0.00
3	0+020.00	10.00	10.00	5.63	56.30	0.000	0.00	2.481	24.81	0.000	0.00
4	0+030.00	10.00	10.00	6.097	60.97	0.000	0.00	2.534	25.34	0.000	0.00
5	0+040.00	10.00	10.00	5.388	53.88	0.000	0.00	2.518	25.18	0.000	0.00
6	0+050.00	10.00	10.00	5.133	51.33	0.000	0.00	2.522	25.22	0.000	0.00
7	0+060.00	10.00	10.00	4.752	47.52	0.000	0.00	2.522	25.22	0.000	0.00
8	0+070.00	10.00	10.00	5.338	53.38	0.000	0.00	2.522	25.22	0.000	0.00
9	0+080.00	10.00	10.00	10.224	102.24	0.292	2.92	2.522	25.22	3.184	31.84
10	0+090.00	10.00	10.00	16.394	163.94	8.360	83.60	2.522	25.22	14.518	145.18
11	0+100.00	10.00	10.00	22.302	223.02	23.480	234.80	2.522	25.22	21.347	213.47
12	0+110.00	10.00	10.00	23.59	235.90	31.102	311.02	2.522	25.22	22.982	229.82
13	0+120.00	10.00	10.00	24.375	243.75	35.376	353.76	2.522	25.22	30.469	304.69
14	0+130.00	10.00	10.00	25.06	250.60	39.626	396.26	2.522	25.22	31.278	312.78
15	0+140.00	10.00	10.00	25.625	256.25	44.161	441.61	2.522	25.22	31.973	319.73
16	0+150.00	10.00	10.00	26.476	264.76	51.221	512.21	2.522	25.22	32.981	329.81
17	0+160.00	10.00	10.00	27.225	272.25	56.950	569.50	2.522	25.22	33.909	339.09
18	0+170.00	10.00	10.00	28.039	280.39	63.483	634.83	2.522	25.22	34.899	348.99
19	0+180.00	10.00	10.00	29.234	292.34	72.351	723.51	2.577	25.77	36.353	363.53
20	0+190.00	10.00	10.00	34.917	349.17	97.738	977.38	3.613	36.13	42.455	424.55
21	0+200.00	10.00	10.00	40.471	404.71	125.916	1259.16	4.562	45.62	48.427	484.27
22	0+210.00	10.00	10.00	36.664	366.64	116.636	1166.36	3.618	36.18	42.070	420.70
23	0+220.00	10.00	10.00	21.79	217.90	30.940	309.40	0.000	0.00	20.568	205.68
24	0+230.00	0.00	5.00	0	0.00	0.000	0.00	0.000	0.00	0.000	0.00
				Kameni nabačaj		Nasip - jezgro napera		AB Ploča		Geomreža	
				ukupno:	4318.69	ukupno:	7976.32	ukupno:	574.04	ukupno:	4474.13

c) Kumuliranje sa efektima drugih projekata

Navedeni projekat ne može izazvati kumuliranje sa efektima drugih projekata.

Realizacija projekata ove vrste ne može biti u suprotnosti sa okruženjem.

d) Korišćenje prirodnih resursa i energije, naročito tla, zemljište, vode i biodiverziteta

Potrošnja električne energije

Za potrebe izvođenja radova koristiće se električna energija Elektro distribucije grada.

Voda

Za potrebe izvođenja radova koristiće se voda sa gradskog vodovoda.

e) Stvaranje otpada i tehnologija tretmana otpada(reciklaža,prerada, odlaganje i sl.)

Građevinski otpad

Građevinski otpad će se se privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta. Skladištiće se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina. Upravljanje građevinskim otpadom biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore 34/24 i 92/24).

Komunalni otpad

Sav komunalni otpad će odvoziti preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „KOMUNALNO“ BUDVA, sa kojim će investitor sklopiti Ugovor o pružanju usluga.

f) Zagađivanje, štetno djelovanje i izazivanje neprijatnih mirisa, uključivanje emisije u vazduh, ispućtanje u vodotoke, odlaganje na zemljište, buku, vibracije, toplotu, jonizujuća i ne jonizujuća zraćenja.

Izvor zagađenja životne sredine iz ovakvih objekata su emisije izduvnih gasova mehanizacije sa gradilišta

Negativne posledice u fazi izgradnje napera se javljaju kao rezultat rada građevinske mehanizacije. Posledice su povećan nivo buke, emisija izduvnih gasova mehanizacije sa gradilišta i raznošenje čestica prašine prilikom radova.

Zagađenja životne sredine u fazi izgradnje napera su privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

Buka

Iz tehničkog opisa izvođenja projekta može se zaključiti da će u ovoj fazi doći do povećanog nivoa buke koja nastaje usled rada mehanizacije i ručnih alata.

Buka je privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

Uticaj vibracija

U toku izvođenja projekta na lokaciji će biti prisutna pojava vibracija usljed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Međutim, vibracije su periodičnog karaktera, jer traju dok se obavlja izvođenje projekta, odnosno dok radi građevinska operativa, bez značajnijeg uticaja na okolinu.

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zraćenja

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zraćenja neće biti prisutni.

g) Rizik nastanka accidenta

Djelatnost će se obavljati u skladu sa zakonskim propisima te će rizik nastanka udesa (akcidenta) biti sveden na najmanju moguću mjeru. Negativni uticaji i efekti se multiplikuju u slučaju udesnih situacija koje se vrlo rijetko dešavaju ali se ipak mogu desiti. Sagledavajući namjenu prostora definisanu za predmetno područje i postojećim stanjem kvaliteta životne sredine, nameće se zaključak da je mogući ograničavajući faktor daljeg razvoja područja povećani nivo buke koji potiče od izgradnje napera i blizine prometne saobraćajnice, generalno povećano aerozagađenje koje je porijeklom od blizine i sa šireg lokaliteta opštine

Budva.. U cilju prevencije, pripravnosti i odgovora na moguće udesne situacije, nosilac Projekta će projektovati sistem protiv-požarne zaštite, pri čemu će analiza požarno-eksplozivne ugroženosti morati da sadrži sledeće:

- evidentiranje zapaljivih materija koje su prisutne u navedenim objektima sa navođenjem njihovih fizičko-hemijskih osobina i njihov način korišćenja,
- požarno opterećenje i
- specifikaciju stabilne i mobilne PP opreme

h) Rizici za ljudsko zdravlje

Izgradnjom i funkcionisanjem projekta neće biti ugroženo zdravlje radnika i korisnika usluga.

Djelatnost će se obavljati u skladu sa zakonskim propisima te neće postojati rizik za ljudsko zdravlje.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

a) Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta

Opština Budva prema popisu iz 2023. godine ima 27.445. stanovnika.

Budva je jedna od opština u Crnoj Gori koja ima stalan porast broja stanovnika dijelom usled prirodnog priraštaja a posebno usled stalnih migracionih kretanja. Prirast stanovništva je karakterističan za sve opštine južne regije, ali je najviše izražen upravo u Opštini Budva. Realno je očekivati stalan porast broja stanovnika i u narednom periodu računajući da je Budva « prestonica crnogorskog turizma » i da pruža velike šanse za zapošljavanje u oblasti turizma i uslužne djelatnosti.

Plaža Jaz je dugačka oko 1100 metara i formirana je od pjeskovitog materijala. U zaleđu plaže Jaz nalazi se Mrčevo polje, duž cijelog zapadnog dijela se nalazi tok rijeke Drenovštice, koja se uliva u more na zapadnom kraju plaže Jaz.

Rijeka Drenovštica ima bujični karakter. Pri nailasku velikih voda korito Drenovštice u zoni ušća je veoma nestabilno. Međutim, u sušnim periodima godine, kada su protoci vode minimalni, zona ušća rijeke je izložena intenzivnom zasipanju nanosom sa plaže, što onemogućava protok bujičnih voda u more, a zatpavanje ušća povremeno prouzrokuje i poplave stambenog naselja u zaleđu plaže Jaz i izlivanja voda duž lijeve obale nizvodnog dijela rječnog toka.

Projektom je predviđeno konceptualno rješenje izgradnje napera na ušću rijeke Drenovštice u more kojim će se trajno spriječiti zatrpavanje ušća u sušnim periodima rijeke te spriječiti problem povremenog plavljenja naselja u zaleđu plaže Jaz.

b) Priroda uticaja

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u vazduhu

Svi uticaji koji se tiču izgradnje objekata imaju privremeni karakter i prestaju nakon realizacije projekta.

Sve građevinske mašine moraju zadovoljavati norme standarda graničnih emisija EU Direktivom 97/68/EC kojom su za proizvođače definisani standardi. Implementacija propisa otpočela je 1999. g. sa EU Stage I, dok je EU Stage -II od 2001. godine.

Primjena mnogo strožijih standarda dopuštenih emisija štetnih materija EU Stage -III i Stage IV vezana je za 2006. odnosno 2014. godinu prema Direktivi 2004/26/EC.

Ukupne emisije, u nastavku su proračunate prema graničnim vrijednostima za vanputnu mehanizaciju tj. radnu opremu za standardizovane dopuštene emisije CO, HC, NO_x i PM₁₀.

Iz prikazanih rezultata je jasno da količine zagađujućih materija ne mogu izazvati negativne uticaje na kvalitet vazduha na ovoj lokaciji. Ovome ide u prilog i činjenica da sve mašine neće biti angažovane u istom trenutku.

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama

U toku izvođenja radova kvalitet voda na i oko lokacije bi se mogao ugroziti usljed mogućnosti ispuštanja ulja, maziva i goriva od angažovane građevinske mehanizacije. Takođe, tokom istovara građevinskog materijala, postoji mogućnost pojave većeg zamućenja morske vode. Obzirom da se radi o osjetljivom području, potrebno je da Investitor obezbijedi uslove koji će onemogućiti moguća veća zamućenja i zagađenja morske vode.

Radovi na izgradnji ovog projekta dovešće do promjene postojećeg stanja obalne linije.

Poseban uticaj će imati radovi na izgradnji napera, što će se negativno odraziti ne samo na zamućenje već i na zastupljenost postojećih morskih i obalnih životnih zajednica. Radovi na izgradnji napera će promijeniti karakter obalnih staništa i imati vrlo negativan uticaj na živi svijet podmorja na ovoj mikrolokaciji.

Tokom izgradnje projekta se očekuje povećani saobraćaj transportnih vozila i građevinskih mašina što će imati negativne uticaje na lokalnu saobraćajnicu kao i neposredni priključak na Jadransku magistralu.

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u zemljištu

Što se fizičkih uticaja na zemljište tiče (promjena lokalne topografije, erozija tla, klizanje zemljišta i slično) izvođenjem radova na izgradnji napera, doći će do promjene topografijeorskog dna u ovom dijelu. Naime, na mjestima gdje je planirano nasipanje, u priobalnom dijelu i u moru biće postavljene određene količine materijala.

Takođe, tokom izgradnje postoji rizik (veoma mali) od izlivanja goriva iz građevinskih mašina koje izvođe radove. Obzirom da na prostoru lokacije neće biti promjene ulja u motorima građevinskih mašina, kao ni njihovog servisiranja, eventualni rizici po osnovu njihovog izlivanja su spriječeni.

fNeadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut i materijal iz otkopa) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta. Ovaj uticaj je ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do momenta završetka projekta, ali u svakom slučaju izvođače treba obavezati na pravilan način tretiranja građevinskog otpada.

Komunalni otpad će se kontrolisano sakupljati u kontejnerima i redovno odvoziti od strane nadležnog subjekta na predviđenu deponiju.

Usled neadekvatnog sakupljanja komunalnog otpada, tokom funkcionisanja projekta, može doći do incidentne situacije, koja se ogleda u nagomilavanju ovog otpada na lokaciji.

Ovo treba spriječiti redovnim odvoženjem otpada.

Gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih staništa

Izgradnja napera, imaće značajan efekat na živi svijet podmorja. Izgradnjom napera će neminovno doći do poremećaja aktivnosti faune, naročito ukoliko se izgradnja odvija u

vrijeme reprodukcije, migriranja ili pak gniježdenja i podizanja mladih. Tokom građenja će doći do zamuljivanja i smanjenja providnosti, što će uticati na zastupljenost i strukturu postojećih morskih i obalnih životnih zajednica. Jedan broj će svakako ostati zatrpan kamenim nabačajem i trajno uništen. Radovi na uređenju plaže će trajno promijeniti prirodni karakter obalnih staništa. S druge strane, radovi na izgradnji napera će trajno promijeniti prirodni karakter obalnih staništa.

Predmetni projekat će uticati na segmente životne sredine, međutim mjerama zaštite navedenom u zahtjevu, navodi se obaveza investitora da poštuje mjere. Cilj navedenih mjera za smanjenje ili sprečavanje zagađenja jeste da se ispituju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili pak redukcije utvrđenih uticaja. Izvođenje radova u priobalnom dijelu i morskom akvatorijumu stvara mogućnost pojave mogućih uticaja kojima bi predviđeni radovi doveli do ugrožavanja kvaliteta životne sredine na prostoru gdje se radovi izvode. Zbog toga, što se predmetni radovi odvijaju u osjetljivom području, to je neophodno provesti adekvatne mjere zaštite životne sredine, odnosno onih njenih segmenata, na koje bi realizacija projekta mogla značajnije uticati. Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, teritorije predmetne lokacije i šireg okruženja. Ukoliko se navedene mjere u zahtjevu budu ispoštovale navedeni negativni uticaji, biće svedeni na najmanju moguću mjeru.

c) Prekogranična priroda uticaja

Obzirom na položaj lokacije projekta ne postoji mogućnost prekograničnog zagađenja vazduha.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda kada je ovaj projekat u pitanju.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje zemljište kada je ovaj projekat u pitanju

d) Jačina i složenost uticaja

Realizacija projekata ove vrste ne može biti u suprotnosti sa okruženjem. Jačina i složenost uticaja je prisutna.

Što se tiče složenosti uticaja navedeni projekat neće imati većih uticaja na životnu sredinu jer će se nosilac projekta pridržavati standarda iz oblasti zaštite životne sredine, održivog razvoja, upravljanja otpadom, energetske efikasnosti...

c) Vjerovatnoća uticaja

Vjerovatnoća uticaja očekuje tokom perioda izgradnje napera.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i ponavljanje uticaja

Učestalost mogućih uticaja može biti prisutna i u toku izgradnje dok će vizuelni efekat biti prisutan čitavo vrijeme.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih projekata

Navedeni projekat ne može izazvati kumuliranje sa efektima drugih projekata.

h) Mogućnost efektivnog smanjenja uticaja

Analizirajući projekat, izdvojene su mjere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mjere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja izgradnje kamenog nabačaja/napera, na životnu sredinu, na najmanju moguću mjeru.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

a) Očekivane zagađujuće materije

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u vazduhu

Svi uticaji koji se tiču izgradnje objekata imaju privremeni karakter i prestaju nakon realizacije projekta.

Sve građevinske mašine moraju zadovoljavati norme standarda graničnih emisija EU Direktivom 97/68/EC kojom su za proizvođače definisani standardi. Implementacija propisa otpočela je 1999. g. sa EU Stage I, dok je EU Stage -II od 2001. godine.

Primjena mnogo strožijih standarda dopuštenih emisija štetnih materija EU Stage -III i Stage IV vezana je za 2006. odnosno 2014. godinu prema Direktivi 2004/26/EC.

Ukupne emisije, u nastavku su proračunate prema graničnim vrijednostima za vanputnu mehanizaciju tj. radnu opremu za standardizovane dopuštene emisije CO, HC, NO_x i PM₁₀.

Iz prikazanih rezultata je jasno da količine zagađujućih materija ne mogu izazvati negativne uticaje na kvalitet vazduha na ovoj lokaciji. Ovome ide u prilog i činjenica da sve mašine neće biti angažovane u istom trenutku.

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama

U toku izvođenja radova kvalitet voda na i oko lokacije bi se mogao ugroziti usljed mogućnosti ispuštanja ulja, maziva i goriva od angažovane građevinske mehanizacije. Takođe, tokom istovara građevinskog materijala, postoji mogućnost pojave većeg zamućenja morske vode. Obzirom da se radi o osjetljivom području, potrebno je da Investitor obezbijedi uslove koji će onemogućiti moguća veća zamućenja i zagađenja morske vode.

Radovi na izgradnji ovog projekta dovešće do promjene postojećeg stanja obalne linije.

Poseban uticaj će imati radovi na izgradnji napera, što će se negativno odraziti ne samo na zamućenje već i na zastupljenost postojećih morskih i obalnih životnih zajednica. Radovi na izgradnji napera će promijeniti karakter obalnih staništa i imati vrlo negativan uticaj na živi svijet podmorja na ovoj mikrolokaciji.

Tokom izgradnje projekta se očekuje povećani saobraćaj transportnih vozila i građevinskih mašina što će imati negativne uticaje na lokalnu saobraćajnicu kao i neposredni priključak na Jadransku magistralu.

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u zemljištu

Što se fizičkih uticaja na zemljište tiče (promjena lokalne topografije, erozija tla, klizanje zemljišta i slično) izvođenjem radova na izgradnji napera, doći će do promjene topografijeorskog dna u ovom dijelu. Naime, na mjestima gdje je planirano nasipanje, u priobalnom dijelu i u moru biće postavljene određene količine materijala.

Takođe, tokom izgradnje postoji rizik (veoma mali) od izlivanja goriva iz građevinskih mašina koje izvide radove. Obzirom da na prostoru lokacije neće biti promjene ulja u motorima građevinskih mašina, kao ni njihovog servisiranja, eventualni rizici po osnovu njihovog izlivanja su spriječeni.

Neadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut i materijal iz otkopa) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta. Ovaj uticaj je ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do momenta završetka projekta, ali u svakom slučaju izvođače treba obavezati na pravilan način tretiranja građevinskog otpada.

Komunalni otpad će se kontrolisano sakupljati u kontejnerima i redovno odvoziti od strane nadležnog subjekta na predviđenu deponiju.

Usled neadekvatnog sakupljanja komunalnog otpada, tokom funkcionisanja projekta, može doći do incidentne situacije, koja se ogleda u nagomilavanju ovog otpada na lokaciji.

Ovo treba spriječiti redovnim odvoženjem otpada.

Gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih staništa

Izgradnja napera, imaće značajan efekat na živi svijet podmorja. Izgradnjom napera će neminovno doći do poremećaja aktivnosti faune, naročito ukoliko se izgradnja odvija u vrijeme reprodukcije, migriranja ili pak gniježdenja i podizanja mladih. Tokom građenja će doći do zamuljivanja i smanjenja providnosti, što će uticati na zastupljenost i strukturu postojećih morskih i obalnih životnih zajednica. Jedan broj će svakako ostati zatrpan kamenim nabačajem i trajno uništen. Radovi na uređenju plaže će trajno promijeniti prirodni karakter obalnih staništa. S druge strane, radovi na izgradnji napera će trajno promijeniti prirodni karakter obalnih staništa.

Predmetni projekat će uticati na segmente životne sredine, međutim mjerama zaštite navedenom u zahtjevu navodi se obaveza investitora da poštuje mjere. Cilj navedenih mjera za smanjenje ili sprečavanje zagađenja jeste da se ispituju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili pak redukcije utvrđenih uticaja. Izvođenje radova u priobalnom dijelu i morskom akvatorijumu stvara mogućnost pojave mogućih uticaja kojima bi predviđeni radovi doveli do ugrožavanja kvaliteta životne sredine na prostoru gdje se radovi izvode. Zbog toga, što se predmetni radovi odvijaju u osjetljivom području, to je neophodno provesti adekvatne mjere zaštite životne sredine, odnosno onih njenih segmenata, na koje bi realizacija projekta mogla značajnije uticati. Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, teritorije predmetne lokacije i šireg okruženja. Ukoliko se navedene mjere u zahtjevu budu ispoštovale navedeni negativni uticaji, biće svedeni na najmanju moguću mjeru.

Buka

Iz tehničkog opisa izvođenja projekta može se zaključiti da će u ovoj fazi doći do povećanog nivoa buke koja nastaje usled rada mehanizacije i ručnih alata.

Buka je privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

Uticaj vibracija

U toku izvođenja projekta na lokaciji će biti prisutna pojava vibracija usljed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Međutim, vibracije su periodičnog karaktera, jer traju dok se obavlja izvođenje projekta, odnosno dok radi građevinska operativa, bez značajnijeg uticaja na okolinu.

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja neće biti prisutni.

Građevinski otpad

Građevinski otpad će se se privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta. Skladišće se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina. Upravljanje građevinskim otpadom biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore 34/24 i 92/24).

Komunalni otpad

Sav komunalni otpad će odvoziti preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „KOMUNALNO“ BUDVA , sa kojim će investitor sklopiti Ugovor o pružanju usluga.

b) Korišćenje prirodnih resursa

Voda

Predmetna lokacija se snabdjeva vodom sa gradskog vodovoda.

6. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Cilj utvrđivanja mjera za smanjenje ili sprječavanje zagađenja jeste da se ispituju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili pak redukcije utvrđenih uticaja. Izvođenje radova u priobalnom dijelu i morskom akvatorijumu stvara mogućnost pojave mogućih uticaja kojima bi predviđeni radovi doveli do ugrožavanja kvaliteta životne sredine na prostoru gdje se radovi izvode. Zbog toga, što se predmetni radovi odvijaju u osjetljivom području, to je neophodno provesti adekvatne mjere zaštite životne sredine, odnosno onih njenih segmenata, na koje bi realizacija projekta mogla značajnije uticati. Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, teritorije predmetne lokacije i šireg okruženja.

Tehnologija izvođenja radova i upotreba potrebne opreme, moraju biti prilagođene planiranim poslovima, kao i odgovarajućim odlukama koje štite životnu sredinu i njeno očuvanje.

Neophodno je predvidjeti odgovarajuće mjere zaštite životne sredine koje su u skladu sa zakonskim propisima.

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje

Opšte mjere zaštite uključuju u sebe sve aktivnosti propisane planovima višeg reda koji su u skladu sa opštom globalnom strategijom na očuvanju i unapređenju životne sredine a koje su definisane zakonskim propisima čiji je spisak dat u literaturi predmetnog elaborata. U ove mjere zaštite ubrajamo sledeće:

- sve aktivnosti koje su određene kroz lokalne planove najvišeg reda, treba ispoštovati i nove aktivnosti usaglasiti sa datom planerskom dokumentacijom višeg stepena,
- ispoštovati sve regulative koje su vezane za granične vrednosti intenziteta određenih faktora kao što su buka, zagađenje vazduha, zagađenje voda i dr. mjere zaštite treba da određene izdvojene uticaje dovedu na nivo dozvoljenog intenziteta u okviru konkretnog investicionog poduhvata,
- uredno pratiti stanje životne sredine organizovanjem službi za konkretno mjerenje podataka na terenu,
- uraditi planove održavanja planiranih elemenata vezanih za zaštitu životne sredine (održavanje zelenila, sistema za prečišćavanje voda i slično.).

U administrativne mjere zaštite ubrajamo sve one aktivnosti koje treba preuzeti da se kasnije ne dese određene pojave koje mogu ugroziti željena očekivanja i zakone.

U ove mjere zaštite spadaju sledeće:

- sankcionisati moguću individualnu izgradnju u neposrednom okruženju koji nijesu u skladu sa planskom dokumentacijom,
- obezbediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za datu oblast,
- obezbediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju investitor i izvođač o neophodnosti poštovanja i sprovođenja propisanih mjera zaštite.

b)Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta)

1.Mogućnost pojave lokalnog zagađenja vode (morske vode), u slučaju akcidentne situacije. To se prije svega odnosi na mogućnost pojave zagađenja usled nestručnog rukovanja građevinskim mašinama, nepoštovanja mjera i propisa iz oblasti skladištenja otpada, kao i usled eventualnog oštećenja sistema za odvod otpadnih voda.

U slučaju navedene akcidentne situacije, radove treba odmah obustaviti, obavjestiti nadležne organe i nastojati sanirati u najvećoj mogućoj mjeri akcidentnu situaciju.

2.Imajući u vidu aktivnosti koje se odvijaju na lokaciji nije potrebno preduzimati bilo kakve mjere za slučaj udesa osim za slučaj da dođe do požara.

Nosilac projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem.

U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara. Osnovni koncept svakog projektanta sadrži stav, da je u toku požara iz objekta najbitnije izvršiti blagovremenu i sigurnu evakuaciju ugroženih osoba, a sam objekat tretirati u drugom planu, imajući u vidu da se on može obnoviti.

Sa stanovišta zaštite od požara, u razmatranje se prije svega uzimaju sljedeće činjenice:

- sprječavanje nastanka požara – primjenom „aktivnih“ ili „primarnih“ mjera,
- gašenje požara u ranoj-početnoj fazi,
- predvidjeti bezbjednu evakuaciju ugroženih osoba i vrijedne opreme,
- gašenje i lokalizacija požara i
- očuvanje integriteta i stabilnosti objekta.

Sprječavanje nastanka požara u objektu najefikasnije se vrši primjenom negorivih materijala u elementima njegove konstrukcije gdje je god to moguće. U tom smislu treba izvršiti zamjenu materijala koji je lakše zapaljiv ili ima veću toplotnu moć, sa materijalom koji ima manju temperaturu paljenja i manju toplotnu moć. U aktivnu mjeru takođe spada i smanjenje ukupne količine masenog požarnog opterećenja u objektu, čime se smanjuje temperatura termičkih procesa, žarište požara, temperatura plamena i iskri itd, a takođe treba voditi računa da izvor toplote ne bude u blizini gorivih predmeta.

Gašenje pilot (malog – početnog) plamena koji je nastao nakon gubitka kontrole nad vatrom je moguće priručnim sredstvima, nekada čak i gašenjem običnom cipelom po žarištu požara. Za kontrolu požara dok je u početnoj fazi i njegovu ranu likvidaciju najbolje je rješenje koristeći mobilne aparate za gašenje koji mogu koristiti sva lica (čak i djeca, stari i iznemogli) itd.

Ukoliko se požar nije uspio ugasiti jednim „S“ ili „CO₂“ aparatom, već se otrgao kontroli potrebno je sprovesti veću intervenciju – gašenju treba da pristupi veći broj lica sa više

opreme (aparata za početno gašenje i unutrašnjom hidrantskom mrežom). Nakon toga se može početi i sa evakuacijom, imajući u vidu da jedan broj lica nije vičan stručnoj intervenciji, pa u mnogim slučajevima oni svojom panikom ometaju intervenciju. Da bi se obezbijedila efikasna evakuacija potrebno je obezbijediti integritet konstrukcije na putnim komunikacijama i ambijentne karakteristike ispod faktora opasnosti u vremenu evakuacije. Gašenje požara treba da pruži izgled na uspjeh i kada je žarište veliko i nekoliko desetina m². U ovoj fazi koriste se stabilne instalacije za gašenje uz učešće pripadnika profesionalne vatrogasne jedinice. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza;

Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom iz hidrantske mreže, ako materija koja gori to dozvoljava.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „S“ od 6 i 9 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- ✓ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat do mjesta požara,
- ✓ izvući osigurač pokretne ručice na ventilu aparata,
- ✓ dlanom udariti pokretnu ručicu na ventilu aparata,
- ✓ sačekati 5 sekundi, i
- ✓ okrenuti mlaznicu prema požaru i pritisnuti pokretnu ručicu do kraja.

Vrijeme djelovanja je 18 sekundi, a domet mlaza iznosi 4 m.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „CO2“ od 5 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- ✓ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat na mjesto požara,
- ✓ otvoriti ventil do kraja, i
- ✓ okrenuti mlaznicu prema požaru.

Vrijeme djelovanja je 6 sekundi a domet mlaza iznosi 4 m.

- ✓ obavijestiti vatrogasnu jedinicu, i
- ✓ obavijestiti pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova, a po potrebi hitnu medicinsku službu.

II – faza;

Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u prvim stepenom nije uspio ugasiti požar. Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovonjenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i ne smiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III – faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodilac akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje pretpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnici. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji se ne dozvoliti da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodilac akcije gašenja upoznaje svoje pretpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon

toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršioci su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Uslove za zaštitu životne sredine treba ispuniti na tri nivoa: u fazi projektovanja, u fazi izgradnje i u fazi korišćenja.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sledeća područja: urboekologija, zaštita od požara, zaštita od buke, termotehnička zaštita objekta i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija građenja i upotreba potrebne mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno-higijenske mjere za očuvanje prostora.

c) Planovi i tehnička rešenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo...)

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODOSE NA UREĐENJE GRADILIŠTA

1. Neophodno je preduzeti sledeće mjere zaštite životne sredine tokom izvođenja radova na objektu:

- ✓ uspostaviti adekvatnu organizaciju izvođenja radova,
- ✓ koristiti savremeniju mehanizaciju i održavati mašinski park u ispravnom stanju,
- ✓ strogo kontrolisati manipulisanje naftom i naftnim derivatima uz maksimalne mjere zaštite, kontrolisati podizanje prašine na gradilištu,
- ✓ uspostaviti adekvatno upravljanje otpadom nastalim tokom izvođenja radova,
- ✓ redovno uklanjati otpad sa gradilišta uz formiranje potrebne dokumentacije.

2. Potreba za ekološkim uređenjem gradilišta javila se iz činjenice da se nakon završetka radova i početka eksploatacije objekta često ova mjesta ostavljaju neuređena, tj. ne vrši se njihovo vraćanje u prvobitno stanje pa ona ostaju ne samo veoma ružne tačke u putnom pojasu, već postaju i mjesta za nastanak stihijskih deponija.

3. Na predmetnoj lokaciji izvođač će takođe izvršiti sve aktivnosti u smislu pravilnog lociranja objekta kontejnerskog tipa:

- ✓ kontejnera za tehničko osoblje,
- ✓ kontejnera za radnike
- ✓ kontejnera za skladištenje materijala i alata,
- ✓ kao i parking prostora za mehanizaciju i vozila.

4. Mnoge pojave koje se dešavaju na predmetnoj lokaciji kao što su npr. odlaganje otpadnog i drugog materijala, različiti incidentni slučajevi i sl. mogu biti ne samo lokalnog karaktera, već mogu imati posledice na okolnu životnu sredinu. Da bi se navedeni i drugi događaji izbegli neophodno je da se vodi računa o ekološkom uređenju gradilišta.

5. Na kraju svakog radnog dana mjesto izvođenja radova mora biti očišćeno i građevinski otpad (šut) mora biti uklonjen iz područja koje je pod odgovornošću izvođača/podizvođača radova, a ovlašteno lice mora da izvrši kontrolu.

6. Izvođač/podizvođač radova je odgovoran za bilo koju štetu koju prouzrokuje. Zabranjeno je donošenje hemikalija na lokaciju objekta bez odgovarajućeg odobrenja odgovornog lica.

7. Sve hemikalije donete na lokaciju moraju biti prijavljene (vrsta, količina, pakovanje, gdje i za šta se koriste) i pogodne za korišćenje, sa odgovarajućom propratnom dokumentacijom (podaci o transportu, skladištenju, mjerama bezbjednosti, prva pomoć) koja treba da se vidno istakne na mjestu gde se koristi. Izvođač/podizvođač radova je obavezan da ukloni sav višak hemikalija.

8. Ako se za čišćenje opreme koriste hemikalije, oprema NE SMIJE biti isprana vodom u otpadne kanale bez odgovarajućeg odobrenja.

9. Svako prosipanje hemikalija mora biti odmah prijavljeno odgovornom licu.

10. Izvođač/podizvođač radova i njegovi zaposleni moraju da poštuju sve istaknute znakove i obavještenja. Samo odobreni kontejneri i kanisteri mogu biti korišćeni za skladištenje i čuvanje zapaljivih tečnosti.

11. Izvođač/podizvođač radova treba da održi sastanak sa svojim radnicima i da ih upozna sa mjerama i pravilima na lokaciji objekta.

12. Ako preduzete mjere nisu adekvatne i postoji mogućnost da dođe do zagađivanja životne sredine radovi će biti zaustavljeni dok god se ne uspostave potrebne mjere za maksimalno smanjenje rizika.

13. Ako je primjećena neka potencijalno opasna tj. rizična situacija koja može prouzrokovati zagađenje životne sredine, izvođač/podizvođač radova ili ovlašteno lice mora odmah zaustaviti radove kako bi se situacija razriješila i odobrio nastavak daljih radova.

MJERE OČUVANJA KVALITETA VAZDUHA

1. Sve radne mašine koje će se koristiti za, kao i utovar viška otkopanog materijala i njegov odvoz na deponiju moraju zadovoljavati odrednice standarda EU Stage IIb.

2. Na izgradnji napera, treba angažovati izvođača radova, koji posjeduje građevinske mašine novijeg datuma i ateste o redovnom servisiranju građevinskih mašina.

3. Radove na nasipanju i prevozu materijala potrebno je izvoditi u uslovima bez jakog vjetrova kako bi se minimalizovalo zaprašivanje okolnog područja.

4. Takođe, se preporučuje da ukoliko je potrebno, materijale sitnije granulacije tokom prevoza prskati vodom i pokriti ceradom kako bi se smanjila emisija čestičnih materija u vazduh.

5. U cilju uređenja lokacije potrebno je oplemeniti predmetnu lokaciju više vrstama autohtonog porijekla.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODOSE NA MORSKI EKOSISTEM

Od posebnog značaja je briga za morski ekosistem.

Morski ekosistem u Crnoj Gori, s aspekta životne sredine, još uvijek nije tretiran jedinstvenim zakonom, tako da i dalje postoje problemi u toku monitoringa stanja ovog značajnog ekosistema, kao i u njegovoj neposrednoj zaštiti. Stoga je neophodno da se kroz novi zakon transponuje Okvirna Direktiva Marinske strategije (MSFD) Evropske unije, a koja bi umnogome olakšala raspodjelu nadležnosti, upravljanje i očuvanje morskog ekosistema u dijelu koji se tiče životne sredine.

Izdvajamo sledeće mjere:

1. Na osnovu opisa tehnologije izvođenja radova, a pošto se radi o osjetljivom području, potrebno je da Nosilac projekta obezbijedi uslove koji će onemogućiti moguća zagađenja morske vode (spriječiti povećani stepen zamućenja vode).
2. Glavnim projektom, planirano je postavljanje betonskih blokova po dva reda u dužini i dva reda u širini, cijelom dužinom plaže, na 2 m od obalne linije, kako bi se formirala brana, u cilju sprječavanja rasipanja i raznošenja materijala i smanjenja rizika na minimum po morsku floru i faunu.
3. Odgovornim i ozbiljnim ponašanjem, prilikom izvođenja građevinskih radova, kao i zaštitom plaže od erozionog dejstva talasa, može se uticati da se svi eventualni negativni uticaji na morski ekosistem svedu na minimum.
4. Obavezno je postavljanje mreža, u cilju sprječavanja širenje zamućenja morske vode, koje bi moglo da zablati listove morskih trava koje se nalaze na predmetnoj lokaciji, a samim tim i spriječe proces odvijanja procesa fotosinteze, svim organizmima koji je vrše.
5. Obavezno je postavljanje gušće i čvršće mreže, jer zamućena voda kroz takvu masu teže prolazi.
6. Sva građevinska mehanizacija mora biti ispravna, bez mogućnosti curenja motornog ili hidrauličkog ulja u more ili na obalu. U slučaju da dođe do onečišćenja potrebno je izvesti hitnu sanaciju u cilju sprječavanja prodiranja onečišćenja u more.
7. Prilikom izgradnje ne smije se vršiti zamjena ulja i punjenje goriva u angažovanu mehanizaciju na lokaciji projekta.
8. Radove izvoditi sa prirodnim materijalima, odnosno kamenom, šljunkom i pijeskom (bez zemlje ili mulja) i bez nasipanja podmorja zemljom i prašinom.
9. Materijal, odnosno kamen, šljunak i pijeskom, koji se zatekne na plaži u uslovima pojačenog vjetrova redovno prskati vodom, kako bi se minimalizovalo zaprašivanje mora.
10. Radove treba izvoditi u kontinuitetu i završiti radove u što je moguće kraćem vremenskom periodu.

11. Prilikom izgradnje treba posebno voditi računa o mogućem zagađenju mora odnosno treba spriječiti odlaganje bilo kakvih otpadnih materija u akvatorijum i njegovu neposrednu blizinu.

12. U okviru mjera predložemo da se većina radova izvodi sa morske strane, jer zato postoje renomirane i sertifikovane firme sa svom potrebnom mehanizacijom.

MJERE ZAŠTITE ZA SPRJEČAVANJE STVARANJA GUŽVE I ZASTOJA

1. Obavezna je redovna saobraćajna kontrola vozila u manipulativnom prostoru ulaz – izlaz, parkiranje. Radnici zaposleni na gradilištu, adekvatnom organizacijom saobraćaja radi sprječavanja stvaranja gužve i zastoja, usmjeravanjem vozila na odgovarajuće mjesto za parkiranje vozila, ili za brže uključenje u saobraćaj, mogu doprinijeti redukciji gužve u saobraćaju.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODOSE NA ČVRSTI OTPAD

1. Vlasnik otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 34/24 i 92/24), planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine.

2. Shodno Zakonu o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore 34/24 i 92/24), upravljanje otpadom Nosilac projekta mora vršiti na način da se:

- najmanje 50% ukupne mase sakupljenog otpadnog materijala, kao što su papir, metal, plastika i staklo, iz domaćinstava i drugih izvora u kojima su tokovi otpada slični sa tokovima otpada iz domaćinstava, pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje;

- najmanje 70% neopasnog građevinskog otpada pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje i druge načine prerade, kao što je korišćenje za zamjenu drugih materijalau postupku zatrpavanja isključujući materijale iz prirode;

3. Vlasnik otpada dužan je da, u pravilu, izvrši obradu otpada, a ukoliko je obrada otpada nemoguća, ekonomski ili sa stanovišta zaštite životne sredine neopravdana, dužan je da otpad odloži u skladu sa planovima upravljanja otpadom i principima zaštite životne sredine.

4. Proizvođač otpada dužan je da izradi plan upravljanja otpadom, ako na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada, shodno obavezama Zakona o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 34/24 i 92/24).

5. Evakuacija komunalnog otpada: za evakuaciju komunalnog otpada neophodno je nabaviti kontejnere zapremine 1100 litara, koji će biti postavljen na predmetnoj lokaciji a prema uslovima D.O.O., „KOMUNALNO “ BUDVA isti će se prazniti.

6. Otpadni materijal koji nastaje mora se odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto.

7. Ne smije se vršiti nepravilno odlaganje otpadnog materijala na otvorenim površinama.

8. Investitor je u obavezi da vodi svakodnevnu evidenciju o mjestu nastanka, količinama i načinu tretmana otpadnog materijala koji se stvara na lokaciji.

d) Druge mjere koje mogu uticati na spriječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

1. Manipulativne površine se osvjetljavaju;

2. U cilju uređenja lokacije potrebno je oplemeniti predmetnu lokaciju vrstama koje mogu da se razvijaju u žardanjerama.

7. IZVORI PODATAKA

1. Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“ br. 75/18).
2. Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 52/16).
3. Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br 25/10, 43/15).
4. Zakon o vodama („Sl. list RCG“, br. 27/07, i „Službeni list CG“ br. 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18);
5. Zakon o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24 i 92/24).
6. Zakon o zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore“, br. 54/16).
7. Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list Crne Gore“, br. 33/14,13/18).
8. Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18 i 11/19).
9. Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list Crne Gore“, br. 28/11, 01/14).
10. Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list RCG“, br. 55/16, 74/16).
11. Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“ br. 34/14)
12. Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl.list Crne Gore“, br. 02/07).
13. Uredba o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora („Sl. list Crne Gore“, br.10/11).
14. Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl.list CG „br. 19/19).
15. Pravilnik o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).
16. Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list RCG“, br. 33/13 i 65/15).
17. Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore“, br. 60/11).
18. Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Sl. list Crne Gore", br. 50/12)

19. Pravilnik o klasifikaciji i katalogu otpada („Sl. list RCG“, br. 59/13 i 83/16).
20. Pravilnik o načinu i postupku mjerenja emisija iz stacionarnih izvora („Sl. list CG” br. 39/13).
21. Glavni projekat.
22. Internet: www.googleearth

PRILOG ZAHTJEVA
ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA ZA PROJEKAT
„IZGRADNJA KAMENOG NABAČAJA/NAPERA NA PLAŽI JAZ RADI ZAŠTITE
UŠĆA RIJEKE DRENOŠTICE U MORE, SEKTOR 42, KATASTARSKA PARCELA
BROJ 553 KO PRIJEVOR I KATASTARSKA PARCELA BROJ 3042 KO BUDVA,
OPŠTINA BUDVA, NOSIOCA PROJEKTA JAVNO PREDUZEĆE ZA
UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE

CRNA GORA
OPŠTINA BUDVA

Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj

Trg Sunca br. 3, 85310 Budva, Crna Gora, tel: +382 33 451 287, e-mail: urbanizam.bd@budva.me

Broj: 06-061-1015/11/2018
Budva, 27.09.2021. godine

Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj opštine Budva, rješavajući po zahtjevu JP MORSKO DOBRO na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20), Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma jedinicama lokalne samouprave ("Službeni list CG" br. 87/18, 28/19, 75/19, 116/20 i 76/21), Pravilnika o obrascu za izdavanje urbanističko tehničkih uslova ("Službeni list CG" br. 70/17), Prostornog plana posebne namjene za obalno područje („Službeni list CG" br. 56/18), evidentiranog u elektronskom Centralnom registru planske dokumentacije, izdaje:

DOPUNU

URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA

za izradu tehničke dokumentacije za

kupališta, objekte pomorskog saobraćaja i obalno šetalište za sektor 42

1. LOKACIJA – SEKTOR 42

Lokaciju čine katastarske parcele KO Prijedor i KO Budva u zoni sektora 42 Morskog dobra

Tačni podaci o katastarskim parcelama koje čine predmetni sektor utvrdiće se kroz izradu Elaborat parcele po planskom dokumentu. Elaborat izrađuje ovlaštena geodetska organizacija i mora biti ovjeren od strane Uprave za katastar i državnu imovinu – PJ Budva.

Direktna implementacija, odnosno izdavanje UT uslova iz PPPNOP moguće je za: kupališta; objekte pomorskog saobraćaja; šetnice pored mora i lokacije marikulture. Za područje morskog dobra radi kontinuiteta u planiranju i uređenju prostora PPPNOP zadržava podjelu na sektore koji su prikazani u grafičkom dijelu plana. (PPPNOP, Poglavlje 36 Pravila za sprovođenje plana, strana 293)

Izdavanjem ovih urbanističko-tehničkih uslova stavljaju se van snage urbanističko-tehnički uslovi br. 06-061-1015/14 od 12.02.2019. Prilozi koji su bili sastavi dio prethodnih urbanističko-tehničkih uslova su važeći.

2. POSTOJEĆE STANJE NA URBANISTIČKOJ / KATASTARSKOJ PARCELI

Odlukom Upravnog odbora JP Morsko dobro, broj 0203-388/5-1 od 28.01.2019.godine, donešen je Atlas crnogorskih plaža i kupališta za period od 2019. do 2023.godine. Atlasom su određeni zahvati postojećih i planiranih kupališta i max. površine objekata na kupalištima.

Za predmetni sektor 42, u Atlasu je popisano 10 kupališta - segmenata plaže Jaz na kat.parceli 553 KO Prijedor, 7 kupališta na stjenovitoj obali - Žuta greda takođe na kat.parceli 553 KO Prijedor 1 jedno na kat.parceli 3042 KO Budva (stjenovita obala - Žuta Greda).

Imajući u vidu da Atlas crnogorskih plaža i kupališta za period od 2019. do 2023.godine, nije prepoznat kao planski dokument Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i da je donešen na period od 5 godina, isti se može koristiti samo u funkciji dobijanja orijentacionih podataka o površini plaže Jaz i postojećih kupališta na stjenovitoj obali.

U listu nepokretnosti broj 252 za KO Prijedor 1, od 11.09.2018.godine, na katastarskoj parceli 96 upisana je javni put površine 2522m² u svojini Crne Gore sa pravom raspolaganja upisanim na Vladu CG. Na kat.parceli je upisan teret i ograničenje morsko dobro.

U sektoru 42 nema izgrađenog pristaništa. U ljetnoj sezoni je u upotrebi montažno pristanište – plutajući ponton.

3. PLANIRANA NAMJENA OBJEKTA: kupališta, pristanište, sidrište i obalno šetalište

U zoni morskog dobra sva uređena kupališta su prema namjeni podijeljena na: 1) javna, 2) hotelska, i 3) kupališta specijalne namjene (nudistička/ženska, reprezentativna, namijenjena dječijim odmaralištima i banjaskim lječilištima, izletnička ..). Svako kupalište mora biti obezbijeđeno sanitarno – higijenskim (kabine za presvlačenje, tuševi, korpe za otpatke, sanitarni objekat), bezbjedonosnim (spasilačka služba, ograđivanje sa morske strane) i drugim uslovima.

Javna kupališta moraju imati slobodan pristup za sve korisnike, bez naplate ulaza. Hotelska kupališta mogu da ograniče pristup i omoguće samo svojim gostima. Specijalna kupališta su ona koja imaju posebne karakteristike ili režim korišćenja – nudistička, sa ljekovitim svojstvima ili reprezentativna, za banjaska lječilišta ili dječija odmarališta, zbog čega pristup može biti dozvoljen samo za određene kategorije posjetilaca, a u skladu sa specijalnim režimom korišćenja kupališta i njegove okoline.

Izletnička kupališta nemaju pristup sa obale već samo sa mora. Kako nemaju svu adekvatnu infrastrukturu mogu da ispune samo minimalne uslove shodno Pravilniku o uslovima koja moraju da ispunjavaju uređena i izgrađena kupališta. (poglavlje 27.1 Smjernice/pravila i uslovi za kupališta, strana 251)

Preporučuje se da uređena kupališta imaju: organizovana pristaništa za pristajanje čamaca i turističkih brodića u blizini, ali van akvatorijuma kupališta, kolski ili pješački prilaz, označen zahvat na kopnu i moru, definisane ulaze na plažu i po mogućnosti organizovan parking prostor.

Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati uređena i izgrađena kupališta ("Sl.list RCG", br.20/08, 20/09, 25/09, 4/10, 61/10, 26/11) definisani su uslovi i oprema koje moraju ispunjavati uređena i izgrađena kupališta.

Pristajanje plovnih objekata se ne smije obavljati nasukavanjem već na pristaništima, koja mogu biti stalna i sezonska. Preporuka je da se dokovi montiraju na šipovima od drveta, metala ili betona. Moguće je i postavljanje fiksnog ili plutajućeg pontona. Dubina gaza mora biti takva, da plovni objekti dok su privezani budu u plutajućem stanju. (Poglavlje 27.1 strana 251-252)

Sidrište, kao dio akvatorija, u uvali zaštićenoj od nevremena, namijenjen je za prihvatanje plovih objekata. "Sidrište je dio vodenoga prostora pogodan za sidrenje plovih objekata u zaštićenoj uvali".

Šetališta uz more (lungo mare) se mogu planirati na prostorima čije su namjene određene za: kupališta, urbano izgrađenu obalu; specifičan oblik uređenja obale Kotorsko - Risanskog zaliva (sa postama, mandračima i privezištima); naseljske strukture; turističke objekte i komplekse; sportske objekte. Šetnice ne bi trebalo planirati na slobodnom dijelu obale (istaknuta je potreba za očuvanjem karaktera prostora - prirodni pejzaž) i na prostorima koji su namijenjeni posebno namjeni. (poglavlje 27.3 strana 253)

4. PRAVILA PARCELACIJE

Za područje morskog dobra radi kontinuiteta u planiranju i uređenju prostora PPPNOP zadržava podjelu na sektore koji su prikazani u grafičkom dijelu plana. (PPPNOP, Poglavlje 36. Pravila za sprovođenje plana, strana 297). PPPNOP nije definisao oblik i veličinu urbanističkih parcela u zoni Morskog dobra.

U skladu sa članom 13, tačka 1 i 2 Pravilnika o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta (objavljen u Službenom listu CG broj 44/18) uraditi Elaborat parcelacije po planskom dokumentu, kako bi se tačno utvrdila površina predmetnih katastarskih parcela koje formiraju urbanističku parcel/lokaciju (sector 42). Elaborat izrađuje ovlašćena geodetska organizacija. Elaborat mora biti ovjeren od strane Uprave za katastar i državnu imovinu, Područna jedinica Budva. Stavom 2 člana 13 je predviđeno da se za objekte infrastrukture, umjesto Elaborata parcelacije po planskom dokumentu, prilaže grafički prikaz buduće trase objekta na ažurnim katastarskim podlogama.

5. USLOVI UREĐENJA / PRAVILA REGULACIJE / URBANISTIČKI PARAMETRI

U poglavlju 21.1. Mogućnosti za povećanje površina plaža u Crnoj Gori PPPNOP predlaže da se od strane organa nadležnog za upravljanje morskim dobrom uradi Atlas crnogorskih plaža (katastar plaža), kako bi se precizno definisao njihov kapacitet. Potrebno je izvršiti precizna snimanja obalnog prostora Crne Gore da bi se dobio podatak o stvarnoj površini plaža u Crnoj Gori. Na osnovu upoređenja sa nekadašnjim stanjem plaža utvrdiće se koje su najviše ugrožene erozionim procesima, a nakon toga odabrati najznačajnije plaže, u skladu sa razvojem turističkih kompleksa i za njih uraditi studije izvodljivosti mogućnosti povećanja njihovih površina i definisati ulaganja i dobiti od pravilnog gazdovanja plažama. (strana 225)

Kupalište, kao izdvojena organizaciona cjelina, ne može biti manje od 20m dužine i/ili 200m². Na većim plažama sa više kupališnih jedinica, pojedinačno kupalište ne može biti manje od 50m dužine.

Uređenja i proširenja postojećih te eventualna izgradnja novih kupališta odvijala bi se uklanjanjem sadržaja i objekata koji nisu neophodni i mogu se organizovati na drugim prostorima, nasipanjem autohtonim pijeskom ili šljunkom, izgradnjom inženjerskih objekata zaštite plaža (npr. podvodni pragovi, naperi), izgradnjom ili montažom pontona i mola (naročito u Boki) i pažljivim modeliranjem postojećeg stjenovitog ili kamenitog prostora i njihovim prilagođavanjem za kupanje. Ovakvi radovi nisu predviđeni na zaštićenim područjima (plaža Jaz i Brdo Spas sa padinom ka uvali Jaz su zaštićena prirodna područja – karta 15.PPPNOP). (Poglavlje 27.1, strana 252)

Na stijenama koje su sastavni dio zaštićenog prirodnog dobra ne mogu se postavljati objekti bilo kog karaktera, radi stvaranja uslova za povratak prirodne vegetacije. (Poglavlje 27.4 strana 254-255)

Pristaništa raditi u skladu sa propisanim tehničkim rješenjima i uslovima plovidbe, pri čemu rubove tj. ivicu horizontalne hodne površine i vertikalne koja uranja u more predvidjeti od blokova kamena sa zaobljenim rubom. Sve vidne površine popločati kamenim pločama u betonskoj podlozi. (asfalt, beton). (Poglavlje 27.2 strana 252-253)

Po buri i NW vjetrovima mali brodovi treba da sidre pod sjeveroistočnom obalom u uvali Jaz. (prikazano na grafičkom dijelu PPPNOP i navedeno na strani 142 tekstualnog dijela PPPNOP)

Osnovni elementi prostornog i organizacionog definisanja šetališta uz more po pravilu su sljedeći:

- Svim planiranim intervencijama na formiranju, uređenju i korišćenju šetališta uz more neophodno je očuvati površinu mora tj. isključuje se mogućnost nasipanja mora;
- Uspostaviti propusne veze pješačkih komunikacija unutar mjesta i šetališta;
- Šetalište je neophodno jasno definisati, a pravac njegovog pružanja pratiti adekvatnom signalizacijom;
- Obezbijediti neophodnu infrastrukturnu opremljenost šetališta;
- Sa vodene strane je obavezan zid koji ima funkciju zaštite korisnika;
- U urbanim jezgrima, a gdje do sada nisu postojale, mogu se planirati nove šetne staze;
- U cilju uspostavljanja kontinuiteta šetnice i formiranja odmorišta na pločasto stjenovitim terenima mogu se predvidjeti minimalna pokrivanja gornjih površina stijena betoniranjem;
- Završnu obradu hodnih staza potrebno je predvidjeti u skladu sa ambijentalnim karakteristikama lokacije (kamene ploče, kaldrma i dr.) ili od montažnih elemenata (betonske prefabrikovane ploče, drvena oplata i tek izuzetno beton);
- Omogućiti neometan pristup svim zainteresovanim korisnicima bez ograničenja;
- Omogućiti neometan pristup hendikepiranim licima na njima prilagođenim prostorima šetališta;
- Na pojedinim dijelovima, a u skladu sa prostornim mogućnostima, predvidjeti i staze za bicikliste.
- Šetališnim redom regulisati održavanje čistoće i način korišćenja (unošenje kućnih ljubimaca i dr.);
- Da bi se zaštitili šetači neophodno je definisati granice šetališnih područja u kojima se ne smiju voziti bicikli, motori, i druga vozila;
- Sanitarne, servisne i uslužne sadržaje na šetalištu po pravilu treba smjestiti u postojećoj strukturi ili kao privremene (sezonske) objekte, na za to predviđenim punktovima;
- (poglavlje 27.3 strana 253)

6. POTREBA IZRADE GEOLOŠKIH PODLOGA, POTREBA VRŠENJA GEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA, PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA

Prije izrade tehničke dokumentacije investitor je obavezan da u skladu sa Zakonom o geološkim istraživanjima ("Službeni list RCG" broj 28/93, 27/94, 42/94 i 26/07 i Službeni list CG broj 28/11) izraditi Revidovani Projekat osnovnih geoloških istraživanja tla za predmetnu lokaciju, u cilju utvrđivanja osnovnih geoloških uslova za projektovanje investicionih objekata. Geološka istraživanja, izradu projekta geoloških istraživanja i reviziju vrše privredna društva, odnosno druga pravna lica koja imaju licencu. Pri projektovanju objekata preporučuje se korišćenje propisa EUROCODES, naročito EUROCODE 8 - Projektni propis za zemljotresnu otpornost konstrukcija.

Za definisanje pozicije i dimenzionisanje objekata uz i u akvatorijumu neophodno je pribaviti kontinuirane podatke o hidrografskom premjeru i okeanografska mjerenja HMZCG, Sektor za hidrografiju i okeanografiju sa sjedištem u Lepetanima (E-mail: hidrografija@meteo.co.me)

7. USLOVI ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA

U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spasavanju („Službeni list CG“ broj 13/07, 05/08, 86/09 i 32/11) i Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda („Službeni list CG“ broj 79/04).

Elaboratom zaštite na radu, predvidjeti mjere zaštite na radu za objekte koji imaju jedan ili više poslovnih prostora kao i za rušenje postojećeg objekta bilo koje namjene, shodno Članu 9. Zakonu o

zaštititi i zdravlju na radu („Službeni list CG“ broj 34/14). Pri izgradnji objekata poslodavac koji izvodi radove dužan je da izradi Elaborat o uređenju gradilišta u skladu sa Pravilnikom o sadržaju Elaborata o uređenju gradilišta („Službeni list RCG“ broj 04/99).

Aktivnosti od interesa za odbranu sprovoditi na osnovu Zakona o odbrani („Službeni list RCG“ 47/2007) i podzakonskih akata koja prizlaze iz ovog zakona.

8. USLOVI ZA ARHITEKTONSKO OBLIKOVANJE

Transponovanjem elemenata tradicionalne arhitekture i inventivnim pristupom u oblikovanju, kao odgovor na zatečeni ambijent i potrebe današnjih korisnika, stvoriti arhitekturu koja daje karakter i gradi identitet budućeg kupališta. Sam pristup oblikovanju u odnosu na tradicionalni model osvježiti novim materijalima, mogućnostima i tehnologijom gradnje.

Pristaništa raditi u skladu sa propisanim tehničkim rješenjima i uslovima plovidbe, pri čemu rubove tj. ivicu horizontalne hodne površine i vertikalne koja uranja u more predvidjeti od blokova kamena sa zaobljenim rubom. Sve vidne površine popločati kamenim pločama u betonskoj podlozi.

Završnu obradu obalnog šetališta potrebno je predvidjeti u skladu sa ambijentalnim karakteristikama lokacije (kamene ploče, kaldrma i dr.) ili od montažnih elemenata (betonske prefabrikovane ploče, drvena oplata i tek izuzetno beton).

9. USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE LOKACIJE

Pejzažno uređenje uskladiti sa karakteristikama predjela, kako ekološkim tako i ambijentalnim, kroz očuvanje i unapređenje dominantnih strukturnih elemenata (reljef, vegetacija, stvorene strukture) i upotrebu autohtonih biljnih vrsta i materijala. Zabranjena je upotreba invazivnih biljnih vrsta. U slučaju da na lokaciji postoje suhozide (suvomeđe) maksimalno ih sačuvati. Na mjestima gdje je došlo do njihovog urušavanja obavezno je izvršiti rekonstrukciju i sanaciju zidanjem kamenom „u suvo“.

10. USLOVI ZA IZGRADNJU / POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA

U skladu sa stavom 3 člana 116 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, postavljanje i građenje privremenih objekti u zoni Morskog dobra uređuje se Programom. Program donosi Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

11. USLOVI I MJERE ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Rješenjem o zaštiti objekata prirode (Sl.list SRCG broj 30/68) Plaža Jaz je zaštićena kao rezervat prirodnog predjela (ekvivalent kategoriji spomenik prirode).

Plaža Jaz je zaštićeno prirodno područje lokalnog značaja – predio izuzetnih odlika u skladu sa PPPNOP-om, a Brdo Spas i padina Žuta greda (ka uvali Jaz) je zaštićeno prirodno područje - spomenik prirode, predio izuzetnih odlika, IPA i EMERALD područje.

* Za svaki pojedinačni predviđeni objekat, koji prostorno bude lociran u zaštićenom području potrebno je od Agencije za zaštitu prirode i životne sredine pribaviti dozvolu za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti, shodno članu br. 40 Zakona o zaštiti prirode (Službeni list CG br. 54/16).

* Ukoliko se neka od plaza nalazi na zaštićenom području, radnje, aktivnosti i djelatnosti je potrebno odvijati u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti prirode kako se ne bi poremetila prirodna ravnoteža i autentični izgled. (Poglavlje 27.1, strana 252)

Radovi : Uređenja i proširenja postojećih te eventualna izgradnja novih kupališta uklanjanjem sadržaja i objekata koji nisu neophodni, nasipanjem autohtonim pijeskom ili šljunkom, izgradnjom inženjerskih objekata zaštite plaža (npr. podvodni pragovi, naperi), izgradnjom ili montažom pontona i mola (naročito u Boki) i pažljivim modeliranjem postojećeg stjenovitog ili kamenitog prostora i njihovim prilagođavanjem za kupanje, nisu predviđeni na zaštićenim područjima (plaža Jaz i Brdo Spas sa padinom ka uvali Jaz su zaštićena prirodna područja – karta 15.PPPNOP). (Poglavlje 27.1, strana 252)

Na stijenama koje su sastavni dio zaštićenog prirodnog dobra ne mogu se postavljati objekti bilo kog karaktera, radi stvaranja uslova za povratak prirodne vegetacije. (Poglavlje 27.4 strana 250-251)

Ukoliko se neka od lokacija nalazi na zaštićenom području, radnje, aktivnosti i djelatnosti je potrebno odvijati u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti prirode kako se ne bi poremetila prirodna ravnoteža i autentični izgled. (strana 252, Poglavlje 27.1)

Imajući u vidu da za pojedina zaštićena prirodna dobra u zoni morskog dobra nije izvršena revizija statusa, organizacija kupališta u zaštićenim područjima prirode kao i njihovo korišćenje vrši se u skladu sa opštim uslovima za zaštitu zaštićenih prirodnih dobara vodeći računa o očuvanju biološke i predione raznovrsnosti. Zabranjeno je korišćenje zaštićenih prirodnih dobara na način koji prouzrokuje: oštećenje zemljišta i gubitak njegove prirodne plodnosti; oštećenje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti; osiromašenje prirodnog fonda divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; smanjenje biološke i predione raznovrsnosti; zagađenje ili ugrožavanje podzemnih i površinskih voda.

Na samom zaštićenom prirodnom dobru se ne mogu postavljati objekti trajnog karaktera, izvoditi radovi betoniranja, eksploatacije pijeska, uklanjanja vegetacije, izmjene obalne linije i strukturnog remodeliranja pješčane plaže. Građevinski objekti ili njihovi prateći elementi (tende, nadstrešnice, ograde i sl.) u neposrednoj okolini zaštićenog prirodnog dobra moraju obezbijediti otvaranje vizura ka zaštićenom prirodnom dobru. Na zaštićenom prirodnom dobru, koja nemaju izgrađeno šetalište u zaleđu, obezbijediti uređene javne pristupe plaži, napravljene od prirodnih materijala. Na zaštićenom prirodnom dobru mogu se postavljati samo javni privremeni toaleti koji ne zagađuju okruženje i redovno se održavaju, osim ako postoji mogućnost njihovog priključka na javni kanalizacioni sistem. U odnosu na postojeće objekte i prisutne djelatnosti u okolini i u graničnoj zoni zaštićenog prirodnog dobra pri planiranju mikrolokacija i gabarita novih objekata mora se uzeti u obzir njihovo zbirno kumulativno dejstvo na zaštićeno prirodno dobro i prirodu uopšte

PPPNOP je definisao Područja za koja je obavezna izrada Detaljne studije predjela, i to:

- Lokacije za park šume i izletišta: Rt Mogren, Miločerska šuma sa grebenima između plaža Miločer i Sv.Stefan, Rt Crvena stijena-Markova ledina, Hrid Kobila-Malo brdo, Prijedorac, park šuma neposredno uz Kraljičinu-Pećin plažu
- Vrijedni prirodni i poluprirodni predjeli: Rt Mogren, Ostrvo Sveti Nikola, Rtovi- Bijeli, Mali, debeli i Žukov, Perazića školjci, Rt Crvena stijena – Markova ledina, Hrid Kobila-Malo brdo, Ostrvo Sv. Nedelja, Ostrvo Katić, dio Buljaričkog polja
- Lokacije vrijednih agrikulturnih predjela: Pobori, Paštrovačka brda, Smokov Vijenac (Blizikuće-Podgrab – Vrbe – Tudorovići - Denaši), Rijeka Reževići - Katun Reževići
- Predjeli sa dominantnim elementima kulturne baštine - područja starih historijskih gradova - Stari grad Budva, predjeli starih ruralnih naselja, predjeli manastirskih kompleksa (Manastira Praskivice), ostaci starih utvrđenja i vojnih fortifikacija i drugi brojni lokaliteti kulturne baštine.

U skladu sa članom 40. Zakona o zaštiti prirode („Službeni list CG“ br.54/16), za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom području prirode, a koji ne podliježu procjeni uticaja na životnu sredinu u skladu sa posebnim propisima, ocijeni prihvatljivosti, koje nisu utvrđene planom upravljanja, potrebno je od Agencije za zaštitu prirode pribavit dozvolu.

Shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“ broj 75/18) i Uredbi o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“ 20/07), i podnijeti zahtjev za procijenu potrebe izrade Elaborata o proceni uticaja na životnu sredinu.

Masline i maslinjaci su zaštićeni Zakonom o maslinarstvu i maslinovom ulju. Maslinjaci, kao najvažniji i ambijentalno najdragocjeniji dio potkunjica (tradicionalne seoske bašte), čuvaju se u postojećoj formi, sa izvornim suvomeđama i terasama. Nije dozvoljena izgradnja staza ili betoniranje ovih površina. Suvomeđe, suhozidi, podzidi i terase se ne smiju rušiti. Dozvoljena je njihova rekonstrukcija isključivo tradicionalnim načinom zidanja (u suvo).

Obavezno je da se sve masline sačuvaju, a da se pojedina stabla maslina i drugi vrijedni primjerci zelenila, ukoliko je to zaista neophodno, presade na novu poziciju u okviru iste urbanističke parcele uz neophodno pribavljanje odobrenja. Odobrenje za presađivanje maslina u maslinjaku izdaje organ lokalne uprave nadležan za poslove poljoprivrede – Sekretarijat za privredu opštine Budva, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za presađivanje. Sječenje i presađivanje maslina starih preko 100 godina je zabranjeno na osnovu člana 15. Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju („Službeni list CG“, 45/14).

Kada su u pitanju zaštićene biljne i životinjske vrste postupati u skladu sa Rješenjem o stavljanju pod zaštitu rijetkih, proriđenih, endemičnih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta („Službeni list SRCG“, 36/82). Rješenje je dostupno na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine: www.epa.org.me

12. USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH OBJEKATA UPISANIH U REGISTAR KULTURNIH DOBARA CRNE GORE I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE

U okviru predmetne lokacije, nema objekata koji su u popisu registrovanih spomenika kulture.

U slučaju kada se u okviru predmetne lokacije nalazi ili je u neposrednoj blizini registrovani spomenik kulture, prema kome se treba upravljati shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara (Sl. list br. 49/10 od 13.08.2010. godine), ovaj sekretarijat po službenoj dužnosti pribavlja konzervatorske uslove u skladu sa članom 102 Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Konzervatorski uslovi čine osnov za izradu konzervatorskog projekta u skladu sa članom 103 istog zakona. Na konzervatorski projekat se pribavlja saglasnost Uprave za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore.

13. POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA

Za naselja i dijelove naselja koji predstavljaju nepokretna kulturna dobra od međunarodnog i nacionalnog značaja je obavezno donošenje urbanističkog projekta, što nije slučaj u ovom predmetu.

14. USLOVI ZA PRIKLJUČENJE OBJEKATA NA INFRASTRUKTURU I POSEBNI TEHNIČKI USLOVI

Detaljnije tehničke uslove za priključenje na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, ovaj Sekretarijat, po službenoj dužnosti, pribavlja za investitora.

Prilikom projektovanja, obaveza Projektanta je da poštuje tehničke preporuke EPCG koje su dostupne na sajtu www.epcg.me i propise koji se odnose na zaštitu i izgradnju elektronske komunikacione infrastrukture i elektronskih komunikacionih mreža, odnosno Zakona o elektronskim komunikacijama

("Službeni list Crne Gore" broj 40/13, 56/13, 2/17 i 49/19) i ostalih propisa koji su doneseni na osnovu njega, a koji se nalaze na sajtu www.ekip.me/regulativa/.

Podaci o postojećem stanju elektronske komunikacione infrastrukture nalaze se na sajtu <http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip.me>.

Za pristupanje georeferenciranoj bazi podataka elektronske komunikacione infrastrukture moguće je putem otvaranja korisničkog naloga na web portalu Agencije za telekomunikacije i poštansku djelatnost <http://ekinfrastuktura.ekip.me/ekip/login.jsp>.

Vodovodne i kanalizacione, elektro i tk instalacije u objektu i izvan njega projektovati u skladu sa važećim propisima i standardima, a priključenje objekta na naseljske infrastrukturne sisteme projektovati prema uslovima dobijenim od nadležnih javnih preduzeća i tretirati ih kroz idejna rješenja urbanističke parcele.

U slučaju kada se u okviru predmetne urbanističke parcele nalazi zaštitni pojas ili cjevovod regionalnog vodovoda, ovaj Sekretarijat po službenoj dužnosti, za investitora traži i tehničke uslove od Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje. Na osnovu člana 32 Pravilnika o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite i ograničenjima u tim zonama (Službeni list CG 66/09), pojas, sanitarne zaštite određuje se oko glavnih cjevovoda i u zavisnosti od konfiguracije terena iznosi 2,0m od osovine cjevovoda sa obje strane. U pojasu zaštite nije dozvoljena izgradnja objekata, postavljanje uređaja i vršenje radnji koje na bilo koji način mogu zagaditi vodu ili ugrožiti stabilnost cjevovoda.

Sastavni dio ovih urbanističko tehničkih uslova su posebni uslovi za izradu projektne dokumentacije izdati od strane nadležnih službi – DOO Vodovod i kanalizacija Budve.

15. USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU DA UTIČU NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU

Investitor je dužan da radi izrade tehničke dokumentacije za izgradnju novog ili rekonstrukciju postojećeg objekta i izvođenje geoloških istraživanja i drugih radnji koje mogu trajno, povremeno ili privremeno uticati na promjene u vodnom režimu pribaviti vodne uslove, u skladu sa članom 114 Zakona o vodama (Službeni list RCG 27/07, Službeni list CG broj 73/10, 32/11, 47/11, 48/11 i 52/16).

Kada se predmetne katastarske parcele graniče sa morem ovaj Sekretarijat po službenoj dužnosti pribavlja Vodne uslove (u skladu sa članom 74 stav 5 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i sa članom 2 Odluke o određivanju voda od značaja za Crnu Goru, Službeni list CG broj 9/08) za izradu projektne dokumentacije za uređenje vodotoka i izgradnju zaštitnih vodnih objekata na vodama od značaja za Crnu Goru (tačka 24 stav 1 član 115 Zakona o vodama), od Uprave za vode Crne Gore. Pravilnik o sadržini zahtjeva i dokumentaciji za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata objavljen je u Službenom listu CG broj 07/08.

Sastavni dio ovih urbanističko tehničkih uslova su vodni uslovi za izradu projektne dokumentacije izdati od strane Uprave za vode Crne Gore, br. 060-327/19-02011-236 od 23.10.2019. god.

16. USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU DA UTIČU NA POMORSKU SIGURNOST

Ulove za objekte koji mogu uticati na bezbjednost plovidbe u obalnom moru Crne Gore, ovaj Sekretarijat, po službenoj dužnosti pribavlja od Uprave pomorske sigurnosti CG. U nadležnosti uprave je sigurnost plovidbe u obalnom moru Crne Gore, uređenje i obezbjeđenje pomorskih puteva, postavljanje objekata sigurnosti na plovim putevima i obezbjeđivanje njegovog pravilnog funkcionisanja.

Ovaj sekretarijat će uputiti zahtjev za izdavanje posebnih uslova za izradu projektne dokumentacije Upravi pomorske sigurnosti Crne Gore.

17. USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU DA UTIČU NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA

U okviru PPPMD ne postoji zona ograničenja prepreka aerodroma. Za privremene ili stalne objekte ili dijelove objekta, van zone ograničenja prepreka aerodroma, čija je visina veća od 45m, potrebno je od Agencije za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore dobiti saglasnost za izgradnju i postavljanje, kao i uslove za označavanje i održavanje. (Sigurnosni nalog broj 2016/001 rev 00, datum stupanja na snagu 01.08.2016.godine).

18. SAOBRAĆAJNI USLOVI

Lokacija kupališta (osim izletničkog koji ima pristup sa mora) i pristaništa mora imati pristup sa gradske saobraćajnice ili javnog puta. U skladu sa namjenom objekta i prostornim mogućnostima lokacije, predvidjeti odgovarajući broj parking mjesta. Ukoliko katastarska parcela/lokacija nema pristup na javnu saobraćajnu površinu, a ne nalazi se u starom jezgri naselja, formirati katastarsku parcelu prilaznog puta minimalne širine 3m. Ukoliko je prilazni put duži od 25m, minimalna širina prilaznog puta iznosi 4,5m.

„Širina zaštitnog pojasa u kome se ne mogu graditi stambene, poslovne, pomoćne i slične zgrade, kopati rezervoari, septičke jame i sl., niti podizati električni dalekovodi iznosi: pored autoputeva 40 metara, pored magistralnih puteva 25 metara, pored regionalnih puteva 15 metara, a pored opštinskih puteva 10 metara, računajući od spoljne ivice putnog pojasa.“ (Poglavlje Uslovi uređenja i izgradnje objekata drumskog saobraćaja, strana 125)

19. USLOVI ZA NESMETANO KRETANJE INVALIDNIH LICA

Obezbjediti nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, shodno Pravilniku o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, Sl. list Crne Gore broj 43/13 i 44/15. Obavezna primjena elemenata pristupačnosti, propisana članom 46. Pravilnika. Predvidjeti postavljanje rampe za ulazak u more lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.

20. USLOVI ZA RACIONALNO KORIŠĆENJE ENERGIJE

Shodno Zakonu o energetske efikasnosti (Službeni list CG broj 29/10) projektovanjem i izgradnjom objekata treba obezbjediti korišćenjem sunčeve energije i drugih obnovljivih izvora energije. Analizirati lokaciju, namjenu, orijentaciju i oblik objekta. U cilju racionalnog korišćenja energije treba iskoristiti sve mogućnosti smanjenja korišćenja energije. Sadržaj Elaborata energetske efikasnosti objekta propisan je Pravilnikom o sadržaju elaborata energetske efikasnosti zgrada (Službeni list CG broj 47/13).

21. USLOVI ZA ODVOŽENJE ČVRSTOG OTPADA

Mjesta za postavljanje kontejnera za smeće kao i njihov potreban broj predvidjeti u saradnji sa nadležnim komunalnim preduzećem, a imajući u vidu produkciju čvrstog komunalnog otpada. Mjesta za postavljanje kontejnera za smeće trebaju biti što bliže javnim saobraćajnicama uz minimalnu denivelaciju (bez ivičnjaka) u odnosu na saobraćajnicu, sa padom od 5 % prema saobraćajnici. Niše za postavljanje kontejnera za smeće moguće je sa tri strane vizuelno izolovati zelenilom ili zidanim ogradama čija visina ne može biti veća od 1,50 m

22. MOGUĆNOST FAZNE IZGRADNJE

Na osnovu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i člana 76 kroz izradu idejnog rješenja

može se odrediti faznost gradnje (tehničko-tehnološka i funkcionalna cjelina) objekata. Idejnim rješenjem se utvrđuje generalna koncepcija za izgradnju objekata, a naročito: uklapanje objekta u prostor, položaj objekta u okviru lokacije i prema susjednim objektima.

23. NAPOMENA

Tekstualni dio plana, koji propisuje način izgradnje objekata, uslove za priključenje na infrastrukturu i uslove za uređenje, sastavni su dio urbanističko-tehničkih uslova i dostupan je na sajtu www.planovidozvole.mrt.gov.me/LAMP/PlanningDocument?m=BD

Investitor može graditi objekat na osnovu prijave, kod nadležne Urbanističko-građevinske inspekcije i sledeće dokumentacije propisane članom 91 važećeg zakona i člana 40 Zakona o zaštiti prirode:

- Studije izvodljivosti mogućnosti povećanja površina plaža
- Detaljne studije predjela za zaštićena prirodna područja
- Dozvola Agencije za zaštitu prirode i životne sredine za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom području prirode ili Elaborata o proceni uticaja na životnu sredinu
- Saglasnost glavnog gradskog arhitekta na idejno rješenje
- Ovjerenog glavnog projekta i Izveštaja o pozitivnoj reviziji glavnog projekta
- Dokaza o osiguranju od odgovornosti projektanta koji je izradio odnosno revidenta koji je revidovao glavni projekat u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i Uredbi o minimalnoj sumi osiguranja od profesionalne odgovornosti u oblasti izgradnje objekata (Sl. list CG broj 68/17)
- Ugovora o angažovanju izvođača radova i Ugovora o angažovanju stručnog nadzora
- Dokaza o pravu svojine na zemljištu, odnosno drugom pravu na građenje na zemljištu ili dokaz o pravu svojine na objektu, odnosno drugom pravu na građenje, ako se radi o rekonstrukciji objekta

Sadržaj idejnog rješenja definisan je Stručnim uputstvom Ministarstava održivog razvoja i turizma, broj 101-26/99 od 14.03.2018.godine. Način podnošenja zahtjeva glavnom državnom arhitekti, za davanje saglasnosti na idejno rješenje preciziran je Obavještenjem MORT-a od 21.12.2017.godine.

Idejno odnosno glavni projekat, mora biti urađen u skladu sa članom 7 Pravilnika o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije ("Službeni list CG" broj 44/18) u elektronskoj formi plus 1 primjerak u analognoj formi za potrebe izvođenja radova na gradilištu.

24. PRILOZI

Kopije grafičkog i tekstualnog dijela PPPNMD, List nepokretnosti, Kopija katastarskog plana,

Tehnički uslovi DOO Vodovod i Kanalizacija Budva,

Vodni uslovi Uprave za vode CG, br. 060-327/19-02011-236

Tehnički uslovi Uprave pomorske sigurnosti CG/zahtjev i potvrda o prijemu u slučaju da odgovor ne stigne u zakonom predviđenom roku

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva
- Urbanističko-građevinskoj inspekciji
- a/a

Samostalna savjetnica II za urbanizam
arh. Maja Tišma dipl.inž.

